

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه (۲۹) اردیبهشت ماه ۱۳۴۷

فهرست مطالب:

۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر

فرهنگ و هنر .

۶ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون

آب و برق راجع به آب و نحوه ملی شدن آن و ارسال بمجلس سنا .

۷ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معاون

وزارت دارائی .

۸ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -

ختم جلسه .

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل .

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان : کریم بخش

میلدی - دکتر امین - پردلی - دیهیم .

۳ - تصویب صورت جلسه .

۴ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش شور

م کمیسیون آب و برق راجع به آب و نحوه ملی

دن آن از ماده ۴۰ تا ۴۳ .

مجلس ساعت نه و سی دقیقه صبح برباست آقای مهندس عبدالله ریاض تشکیل گردید

۱ - قرائت اسامی غائبین جلسه قبل

زنس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

دکتر اسدی - دکتر عدل - مهندس معینی زند - امیراحمدی -

دکتر بقائی بزدی - دکتر پرتو اعظم - دکتر رضوانی -

مهندس عطائی - موقر - دکتر موثقی - دکتر میرعلاء -

خانلر قراچورلو .

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه آقایان :

دکتر مهندس - یوشهری - ظفر - مهندس معینی -

مسعودی - عامری - توسلی - دکتر هواکیمیان -

دکتر - ولید - ماهیار - دکتر مدنی - مهندس اردلان - رضازاده - بهادری - سعید وزیری - دکتر خیراندیش -

غائبین مریض - آقایان :

جوادی - بختیار بختیار - صائب - دکتر صدر - دکتر
مژدی - فروتن - فیاض - مرندی - تیمسار سر لشکر
نکوزاد - بانو دکتر دولتشاهی.

۲ - بیانات قبل از دستور آقایان: کریم بخش

سعیدی - دکتر امین - دهریم - پردلی

رئیس - تعلق های قبل از دستور را شروع میکنم
آقای سعیدی تشریف بیاورید.

کریم بخش سعیدی - با کسب اجازه از مقام ریاست و
همکاران ارجمند.

نمایندگان محترم بخاطر دارنده که رهبر عالیقدر ملت
ایران در پیرو بزرگترین روزهای جنگ دوم جهانی زمام امور
ملت ایران را بکف با کفایت خویش گرفتند و با استعانت از
پرگه ایزد توان و اعتقاد و ایمانی که بمبانی مقدس دین اسلام
داشتند و دارند و درایت و کردارانی ذاتی خویش سرعت
توانستند کشتی طوفان زده بین را بساحل نجات رهبری نمایند
تا جاییکه ملت ایران سرفراز است که تحت زهبری شاهنشاهی
عادل و روشن دل سیاسی مستقل و ملی و از امنیتی بی نظیر
سرخوردار است. شاهنشاه آریامهر با اصول دوازده گانه
انقلاب سفید راه جدیدی را پیش پای ملت ایران قرار دادند
که ثمرات شکوفان آن در اقصی نقاط کشور متجلی است.

نمایندگان محترم. هم اکنون که اینجانب از دیدار
حوزه انتخابیه خود مراجعت نموده ام باید با نهایت تأسف بعرض
برسانم که استان بلوچستان و سیستان از اثرات معجزه آسای
انقلاب شاه و مردم آفتور که در سایر نقاط دیده میشود برخوردار
نگردیده و باید بدون هیچگونه تعصب و نظرات حزبی صرفاً
بمنظور انجام وظیفه مقدسی که در ۷ ماهه قبل با تریات کلام الله
مجید و امضاء این مطلق که بشاهنشاه معظم و مبین عزیز و
مؤکبین حقشناس و مبین پرست خود وفادار و خدمتگزار باشم
و بنام یکفرد بلوچستانی خود را مؤلف میدانم این حقایق را
هر چند که تلخ باشد بسمع نمایندگان محترم برسانم.

منی توانم متکرر شوم که اثرات انقلاب شاه و مردم در
پاردای از نقاط بلوچستان و سیستان موفقیتهایی نصیب مردم
نموده ولی با نهایت تأسف باید عرض کنم که این موفقیتها در مان
در مردم عقب مانده و دور افتاده بلوچستانی نیست. بلوچستان و
سیستان بعلمت دوری از مرکز و سایر عوامل ناسازگار طبیعت بقدری

محرری را که در سال برای یکفرد بلوچستانی متحمل میشود
بسیار بیغنی است که برای یکفرد در استانهای آباد کشور
مستعدان چون، کلبیان، خراسان، گیلان خرج می نماید.

محدوده عرض شد وضع بلوچستان و سیستان استثنائی
است و در نظر گرفتن این استثناء چنین تناسبی با زهم کافی

بلوچستان و سیستان در واقع بمنزله فرزندی بیمار خانواده هستند
بپرست و رئیس خانواده باید بفرزند بیمار توجه بیشتری
بسیار بود. اینهم تحمل هزینه بیشتری است. یقین
است بفرزندان سالم هم با انگیزه بشردوستی از این توجه

پرست خانواده حسن استقبال خواهند کرد. بنده یقین دارم
توجهی نوجبی شود نه تنها بار بلوچستان و سیستان برای
توسعه و پیشرفت این استانها و بودجه کشور سنگینی نخواهد

تواند بوزن آن کشیده اند بختا نه تاکنون نسبت به استان بلوچ
و سیستان که حکم عضو ضعیف و رنجوری را در بدن ملت
توانای کشور دارد نظر مرحمتی نداشته و رنج سرفرازیر جود
هموار نفرموده اند من تصور نمیکم خطه بلوچستان و سیستان
از نظر جناب آقای هویدا ریاست محترم دولت فراموش شده است

چون در دو سال قبل تصمیمی برای مسافرت بلوچستان و سیستان
انخاذ نمودند و برنامه مسافرت هم چاپ و منتشر شد و در
ساعت ورود هیئت دولت هم اعلام گردید ولی منتهی در
وعده عملی نگردید و به سایر مواعید عملی نشده است
اکنون که در این مکان مقدس از محرومیت و عقب ماندگی

بلوچستان از دولتهای گذشته و حال گله مینمایم بخواه
میدانم اقدامات مفیدی را که در دولت جناب آقای هویدا
جان ثناران واقعی شاهنشاه آریامهر میباشند جهت تسهیل
بلوچستان و سیستان و رفاه مردم آن سامان شده با دوا و تریات
در چند سال اخیر اصلاح ژاندارمری و بیداری و اداره اراضی
و رادبو استان نیز موجب کمال مسرت و خوشحالی مردم بلوچستان
و سیستان است. و در این موقع که با کمال تأثر مرض خانمانه و

کشورهای همجوار شرقی ما شیوع یافته و هموطنان عزیز
تهدید مینمایند مبارزه سریع و همدجانبیه ضد و باگه رفت
و همکاری کامل و شبانه روزی این سازمانها با کمک اینترنشنال
بادقت اجرا میشود که بما اطمینان میدهد نباید که چنین
نگرانی و ناراحتی در این مورد بخود راه دهیم.

جناب آقای رئیس، نمایندگان محترم - بنده یقین
میکم اگر از روی انصاف حساب کنیم دولت رونق
میرود و در این باره و آسایش افراد کشور مخصوصاً نقاط
مستعدان و بیچارگان را در نظر بگیرید و با اینهمه
میدانم که شاهنشاه
توجه و علاقه مند
نمایند که در این
مبارزه با این
توانم متکرر شوم
که اثرات انقلاب
شاه و مردم در
پاردای از نقاط
بلوچستان و سیستان
موفقیتهایی نصیب
مردم نمودند ولی
با نهایت تأسف باید
عرض کنم که این
موفقیتها در مان
در مردم عقب مانده
و دور افتاده
بلوچستانی نیست.
بلوچستان و سیستان
بعلمت دوری از مرکز
و سایر عوامل
ناسازگار طبیعت
بقدری

عقب مانده هستند بنام اجرای موقوفات مقدس شاهانه و بنام
استمداد جمعی از هم مینبازن تجدید و محروم و عقب مانده ای
که فرزندان این مرز و بوم هستند و بمنظور آنکه جمعی دیگر
از اینها هم سایرین که از روی اضطرار و ناچاری بنقاط مختلف
دنیا مهاجرت نموده و با وضع رقت بازی که واقعا موجب سر
افکندگی هر ایرانی و وطنپرست میباشد لقمه نانی برای خود
و عائله شان تحصیل مینمایند تا کسی بجهت و مهاجرت نشمایند
بعرایض ذیل که قسمتی از نیازمندیهای مردم بلوچستان است
توجه کامل فرموده بود دستور انجام آنرا بفرمایند.

۱- بستن سد باهو کلات که کرا را در مجلس شورای ملی
و سنا درباره آن بحث شده است.

اگر این سد بسته شود هزاران هکتار اراضی را آبیاری
وحد اقل صد هزار نفر را که بر اثر خرابی این سد زاد و بوم
خود را ترک کرده اند بکشور باز میگردند و همچنین بستن
سدهای کوچک و کم خرج سهیل نلینت و گرگروک.

۲- با اطاعت از امر علی حضرت شهبانوی معظم که
در رفع نیازمندیهای بلوچستان صادر گردیده ده نفر دانش آموز
دیپلمه بلوچ هرساله در رشته های پزشکی، کشاورزی و
دامپزشکی بدون کنکور در دانشگاههای کشور قبول شوند
که پس از اتمام تحصیلات حد اقل هفت سال در بلوچستان
مجبور بانجام وظیفه باشند.

۳- اعزام دبیر به ایرانشهر و جاببار و سراوان و
تشکیل سیکل اول دبیرستان در دامن، قمرقند، نیس،
فتوح، کنارک، دشتیاری، بزمان، راسک و سیکل دوم در
جاببار، بمبور، سرباز در صورتیکه تأسیس آنجا مشکلاتی
داشته باشد لا اقل تا زمان تأسیس آن بدانجا آموزانی گند
ناچاراً بنقاط دیگر برای ادامه تحصیل میروند کمک هزینه
تحصیلی اعطاء گردد.

۴- تشکیل مراکز عمرانی در نقاطی که از حیث آب و
زمین دارای استعداد کافی می باشد مثل بمبور، تختی، نقصان
سردگار، دلکان، دشتیاری، کبیر، خاش، تهاب، سوران
زابل، فتوح، نیکشهر، قمرقند، بیشین و مکانیزه کردن
کشاورزی و دایر نمودن تعمیرگاه برای تراکتور و موتور پمپ
و فراهم نمودن وسایل بدکی و ساختن خانه های روستائی برای
اسکان عشایر در نقاط نامبرده فوق بنسبت کارهای انجام شده

زراعی و واگذاری آنها بایلات و طوایف بلوچ با شرایط سهل و مفید.

۵- تسریع در امر تکمیل نمودن مراکز بهداشتی و درمانی مخصوصاً بیمارستانهای ایران شهر و چابهار و سراوان.
۶- اعطاء اعتبارات و اختیارات استثنائی و بیشتری بدستانداری بلوچستان و سیستان و دوایری که وظیفه عمرانی دارند و در مقابل آن خواستن مسئولیت و نتیجه آن اعتبارات و اختیارات.

۷- گسترش و تکمیل نمودن وسائل مخابراتی و پستی در کلیه قسمت های بلوچستان و سیستان و بویژه خط سراسری زاهدان چابهار که بعلت رطوبت فوق العاده و عدم توجه سیمها و حتی تیرهای چدنی پوسیده و از حیز ارتفاع افتاده است برای مثال تلگرافی که بنده در ۶ اسفند از تهران مخابره کردم در ۱۸ اسفند بمقصد رسیده و جوابی که داده بودند بعد از عید نوروز بدستم رسید. گرچه مدیر کل پستل استان مرد فعال و وظیفه شناسی است و نواقص کار را بمرکز گزارش نموده ولی هنوز رفع نقص نشده است.

۸- واگذاری حق تقدم استخدام به افراد شاخصه بلوچ برای تکمیل کادر ادارات که متضمن تشویق اهل محل و صرفه دولت میباشد.

۹- تأسیس کارخانه قند در بلوچستان.

۱۰- تأمین آب لوله کشی کنارک و کلینگ و حفر چاه های عمیق و نیمه عمیق و ساختمان آب انبارهای بهداشتی مانند سایر نقاط گرمسیری کشور در دستیاری برای آب مشروب.

۱۱- توسعه و تکمیل برق و لوله کشی و آسفالت خیابانهای ایران شهر، چابهار، سراوان و ایجاد کارخانه برق حداقل ۵۰ کیلوواتی در کلیه مراکز بخش های بلوچستان و سیستان.

۱۲- تکمیل نمودن کادر اداری شرکت های تعاونی روستائی در کلیه روستاهای بلوچستان و سیستان و اعطاء اعتبار کافی که رفع نیازمندی های روستائیان را تضمین نماید.

۱۳- تکمیل نمودن کادر اداری ثبت اسناد و املاک بمنظور خاتمه دادن به امر ثبت املاک در کلیه نقاط بلوچستان و سیستان.

۱۴- تکمیل نمودن هتل بازمان جلب سیاحان در

چابهار که علاوه بر تأمین رفاه مسافرین داخلی موجب جر سیاحان را فراهم آورده و عمر درآمدی خواهد شد.

۱۵- تأسیس اسکله در چابهار، کنارک و تیس.

۱۶- کمک و راهنمایی به صیادان ماهی در کلیه گاه های ساحلی مکران و خرید ماهی از دست آنها در بندر بنادر و تأسیس کارخانه کنسرو سازی در چابهار یا کنارک.

۱۷- فراهم نمودن تسهیلات ایاب و ذهاب و مبادله برای مرزنشینان به شیخ نشینان و کشور همجوار.

۱۸- تشویق و ترویج و سرپرستی از هنرهای کوچک و بزرگ که اگر مورد توجه قرار گیرد بازار بسیار خوبی خواهد داشت.

۱۹- ایجاد یکرشته قنات یا حفر چاه عمیق بمنظور تجدید حیات نخلستان ایران شهر که بواسطه پائین رفتن سطح دارد از بین میرود و مردم قدرت احیاء آن را ندارند.

۲۰- تأسیس کارخانه سیمان در داهان.

۲۱- ایجاد کارخانه های بسته بندی و اسنادار و غیره.

۲۲- ازدیاد سهمیه عواید جایگزین عوارض دروزن شهر داری های ایران شهر، چابهار، کنارک، قصر قند، بنکشی.

نگور و اعطای کمک های بلاعوض بشهر داری های ضعیف و کمبود و تأسیس شهرداری در بمبور.

رئیس - آقای سعیدی چند مورد دیگر مانده است.

کریم بخش سعیدی - درد دل است، احضار بلوچستان است که عرض میکنم.

۲۳- اکتشاف و استخراج معادن.

۲۴- ایجاد فرودگاه در ایران شهر، چابهار، سراوان.

۲۵- ماشینی کردن پست چابهار ایران شهر از طریق باهو کلات، راسک و سراوان که نامه بعد از ۱۵ روز میرسد بعضی اوقات اگر مسافری برود بوسیله او میفرستند.

۲۶- افزایش ساعات بز نامه بلوچی در پستگاه داری زاهدان و توجه بیشتری به گویندگان لهجه بلوچی و تکلیف نمودن کادر اجراء کنندگان آن.

۲۷- ساختن خانه های سازمانی و روستائی در کلیه مراکز بخش های بلوچستان و سیستان.

۲۸- اختصاص و واگذاری اعتبار کافی بایالت که دروزن استان بلوچستان و سیستان و پرداخت آن باشرا بطه سهل یکسانگی کارهای کشاورزی آنها نیمه تمام مانده است بمنظور انصاف

سال پیش طرح فرمان شاهنشاه ایران رضا شاه کبیر شروع به فعالیت نموده است در این مدت چهار و پنج سال مرتب و منظم مؤسسات شیر و خورشید ما در تمام مملکت اکثر آرد در سوانح و پیش آمده های که در ایران برای همسایگان ما رخ داده و برای همسایگان و حتی در ممالک دور دست اتفاق افتاده با تمام قوا کمک کرده و برای کمک به هموعان و برادران ما شیر و خورشید قدم بنقدم پیش رفته است و شاهنشاه آریا مهر شاهنشاه بزرگ با توجهات عالی شان روز بروز کمک فرموده اند که این مؤسسه بیشتر پیشرفت است مخصوصاً با توجهات و نظارت مستقیم والا حضرت شمس پهلوی که تمام هم خودشان را در ۲۴ ساعت برای پیشرفت این مؤسسه بزرگ جهانی و برای خدمت به بشریت و هموعان خودشان مصروف فرموده اند و خده تگزاران این مؤسسه بزرگ توانسته اند با هدایت مستقیم والا حضرت شمس پهلوی در سطح جهانی این مؤسسه را پیش ببرند که موجب افتخار است بنده از پشت این تریبون مراتب سپاسگزاری خود را بدینشگاه شاهنشاه آریا مهر پیشوای بزرگ ایران تقدیم میکنم و همینطور ببینشگاه والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی که توجهات بزرگ ایشان را هیچ وقت ملت ایران فراموش نمیکند که همیشه این مؤسسه را اداره فرموده اند و موجب افتخار و تشکر است -

مؤسسه شیر و خورشید سرخ ایران که بنده افتخار خدمتگزاری و عضویت آن را ۳۰ سال است داشته ام و عضو این مؤسسه هستم و افتخار می کنم در تمام مملکت بیش از ۴۸۲ مؤسسه درمانی و بهداشتی برای درمان و هدایت و بهداشت مملکت در بخشها و دهات از طرف این مؤسسه دایر شده که بزرگترین خدمت را انجام میدهند و در حقیقت روی وزارت بهداشت و مؤسسات بهداشتی را سفید میکنند و شبانه روز دستگاه های امدادی و کمک در تمام مناطق آماده است که با اطلاع فوری اگر جائی زلزله باشد طوفان و یا سیلی باشد بمحض اینکه هموعان، برادران و خواهران، کوچکترین اطلاعی بدهند بکمک آنها میشتابند چند روز پیش در ماکو سیل آمد و زلزله شد با اطلاع فوری استاندار محل دستگاه های شیر و خورشید از تهران و آذربایجان همه بکمک آنها شتافتند و وسایل کافی دادند و همینطور در ترکیه چند سال پیش زلزله بود با ارسال که اتفاقی در کشور دوست و برادر ما اردن پیش آمده بود شیر و خورشید سرخ با تمام قوا مبالغ زیادی خرج کرده و از لحاظ درمانی و بهداشتی

۲۹- خون اکثر دامداران بلوچستان در اثر خشک لیبی سنوات اخیر بکلی از هستی ساقط شده و زندگی هم از نیازمندی های عمده کشور است برای پرداخت به دامداران بلوچستان و سیستان اعتبارات کافی اختصاص و واگذاری در و همچنین حوزه دام پزشکی مجهزی ایجاد شود.

۳۰- اسفالت راه میر جاوه - کرمان.

۳۱- برای اینکه دیران و پز شگان با طیب خاطر غنط بلوچستان و سیستان عزیمت نمایند مزایای استثنائی در نظر گرفته شده و در پایان دوره خدمت هم تأمین داشته باشد که نقاط مورد علاقه خود اعزام میگرددند.

از فرصتی که جناب آقای رئیس و همکاران گرامی و بزرگوار به مرحمت فرمودند تشکر میکنم و توفیق همکاران و خدمت دولت را برای خدمت بشاهنشاه آریا مهر و میهن عزیز و موکلبین شرافتمند از خداوند متعال مسئلت دارم.

احسن - احسن است.

رئیس - آقای دکتر شفیع امین تشریف بیاورید.

دکتر شفیع امین - در عرض هفت گذشته امکان توفیق از دستور و تصدیع برای بنده حاصل نشد روز هائی بود که مخصوصاً بنده میخواستم راجع به روز بین المللی

تجدیدی صلیب سرخ و شیر و خورشید و هلال احمر عراضی

بسمه تعالی های شیر و خورشید سرخ و صلیب سرخ و هلال

احمر در دنیا در حدود بیش از صد سال است که شروع شده

است و بنده چون در هر جائی که سوانحی، زلزله ای برای

بعضی هموعان و بشریت خطرانی بوده صلیب سرخ و

هلال احمر و شیر و خورشید سرخ کمکهای فراوان کرده اند

فشارکننده معادق با این روز بزرگ بود که در تمام دنیا

بزرگترین این روز بزرگ و خدمتگزاران این مؤسسات

بسیار بزرگی تشکیل دادند در ایران هم در تهران و

شیراز و شیر و خورشید سرخ این روز بزرگ را جشن گرفتند

بسمه تعالی راجع به این روز بزرگ براضی بکنم. شیر و خورشید سرخ ایران در حدود شصت سال است که تأسیس شده و بنده صلیب سرخ جهانی پیوست ولی رسماً از چهل و پنج

کمکهای درمی و بهداشتی، پزشکی این برادران مسلمان کرده است (صحیح است). در دو سال پیش بنده شاهد خدمات همکاران و کارکنان شیر و خورشید سرخ درمکه بودم در تمام بیست و چهار ساعت بیمارستان مجبزی داشتند که جراحی و کارهای دیگر درماتی را با نظم و ترتیب خاصی انجام میدادند و همه جریبان و برادران مسلمان ما که از اطراف و اکتاف جهان آمده بودند از این مؤسسه استفاده میکردند و کمال تشکر را داشتند بنده امیدوارم که این مؤسسه بزرگ ملی ما که در حقیقت باک مؤسسه جهانی است موجب افتخار همه ما است انشاء الله در زیر سایه شاهنشاه و با توجده الاحضرت شاهدخت شمس پهلوی موفق باشند و همه کارکنان این مؤسسه در خدمت به بشریت موفق باشند (انشاء الله) (ابودر شیر و خورشید سرخ در همه جا خوب کار میکنند) (بزرگشکوره - برخلاف وزارت بهداشت) (یک نفر از نمایندگان - وزارت بهداشتی هم خوب کار میکند) بنده تشکر دیگری داشتم نسبت بدعوت آقای پرفسور بارنارد جراح قلب آفرینای جنوبی که اخیراً بزرگترین خدمت را برای عالم پزشکی انجام داده است از شاهنشاه آریامهر تشکر می کنم که دستور فرمودند که ایشان را دعوت به ایران بکنند و از یک عالم، از یک دانشمند تجلیل فرمودند و در حقیقت از علم و دانش تجلیل و تشویق فرمودند (صحیح است) اشخاصی که به این مقام میرسند متعلق بیت مملکت و یک اجتماع نیستند بلکه متعلق بجهان هستند (صحیح است) ایشان برای دنیا خدمت میکنند انشاء الله که موفق باشند مخصوصاً از همکاری پزشکان ایران هم تشکر میکنم که از ایشان تجلیل کردند همچنین از جناب آقای علم وزیر محترم دربار شاهنشاهی تشکر میکنم که حسب الامر شاهنشاه از ایشان تشویق و تجلیل کردند همینطور از جناب آقای دکتر اقبال مدیر عامل و رئیس هیأت مدیره شرکت ملی نفت که کمکهای زیادی کردند و از ریاست محترم دانشگاه تهران که توانستند یک اکسپدیشن مجبزی و خوبی حاضر کنند که ایشان از نزدیک دیدند و تحسین کردند که امیدوارم انشاء الله پیش از پیش موفق باشند همینطور از همکار محترم جناب آقای دکتر جواد هیث که ایشان در تشویق مسافرت پرفسور بارنارد خیلی کمک کردند و زحمت کشیدند و دعوت کردند ایشان از بیمارستان شهربانی که دستگاه مجبزی دارند از نزدیک دیدن کردند امیدوارم دانشگاههای

ما با دعوتهایی که از ایشان خواهند کرد و هم منظور که در داداند لایق امر شاهنشاه دستگاههای ما مجبزی شود تا ایشان بتوانند گامهای بیابند و استفاده بدهند بدستگاههای دانشگامی ما بزرگان ما کمات نمایند، بنده چند روز پیش نامههایی داشتم به سرستانهای آذربایجان مخصوصاً از هشت رود و اطراف تبریز این انقلاب بزرگی که بزرگترین شاهنشاه پیشوای بزرگ عالم مملکت انجام شده و به علاقه و فعالیت خستگی ناپذیر بودن ما پیش می رود موفق هستیم و حتماً بیشتر هم موفق خواهیم شد در تمام شئون اجتماعی و فرهنگی و آموزش و پرورش و کشاورزی و صنعت و برادران و خواهران کارگر روزی در پیش میروند احتیاجات در بخش ها و دهات زیاد است مخصوصاً در هشت رود که دارای ۱۸۵ هزار نفر جمعیت است که از راه نبودن راه و نداشتن درمانگاه در مضیقه هستند مخصوصاً تشکر میکنم که تنها کمکهای که به این اهالی میشود از این درمانگاه شیر و خورشید سرخ ایران و سازمان شاهنشاهی که در زمانگهی در آن منطبقه تاسیس کرده اند و بیشتر خدمت و دهات آن از لحاظ راه و درمانگاه و آموزش و پرورش و طبیب و بهداشت در کمالات مضیقه هستند (صحیح است) البته همین دانش و بهداشت در این مناطق مانند همه جای کشور فعالیت میکند و با علاقه کار میکنند و بنده تشکر میکنم از دستگاه سازمان بهداشت و کمیسیون بر نامه که هفته قبل همکاران محترم توجهی کردند توضیحاتی دادند که بسیار امیدوار کننده بود امیدوارم که از جناب این منطبقه مخصوصاً احتیاجات اهالی بخش های قره آغاج و خیر آباد سر اسکنند که آقایان همکاران نمایندگان آذربایجان نزدیک وارد هستند و میدانند که اینها راه ندارند امیدوارم که سازمان بر نامه و وعده ای که جناب آقای نخست وزیر پیشه فرمودند دستور هم فرمودند احتیاجات این منطقه رفع شود که اینک در تبریز و بیشتر هستند علاقمند هستند که همه کارها درست شود و این زمان وقت و فرصت میخواهد امیدوارم احتیاجات آنها رفع شود مخصوصاً برای راهها بنده امیدوارم که توجه بیشتر به سازمان بر نامه و وزارت راه زحمت میکشند ولی راه در حقیقت مشارکها و عروق بدن انسان میماند برای اینکه بزرگترین تمدن، مدرسه، علم و دانش و بهداشت بهات را پیدا میکنند و با کسب اجازه از پیشگاه مقدس شاهنشاه بزرگمان استفاده خواهد

دولت تسهیلات راهسازی بوجود بیاورد و برای ساختمان برق در جاهای آلوده بجای خود مخصوصاً برای ساختمان برق در جاهای آلوده و شوم که خیلی بجا است اقدام بشود که جمعیت و برقی روستا و روستا نشینان خواهد بود بنده از جناب که دولت وزارت تعلیمات عالی و آموزش و پرورش را تسهیلات میکند تشکر میکنم امیدوارم دولت بتواند تسهیلات بیشتری بدهد که دانشگاهها خوب اداره شوند و اینها را در جهت هدایت و راهنمایی بکنند چه در خارج چه در داخل مخصوصاً دانشگاههای داخلی و شهرستانها چون در آنجا آینه کشور را در دست خواهند داشت میبایستی بر اساسی از نظر اجتماعی از نظر اخلاق خوب هدایت فرمایند و اگر خوب هدایت نشوند پشیمان خواهیم شد و اینکه دولت توجه بکند (احسن است).

رئیس - آقای پردلی تشریف بیاورید.

پردلی - من دلخوش بودم که جناب آقای وزیر آب و برق تشریف دارند که با حضور ایشان مطالبم را بگویم اگر تشریف بفرمایند تشریف بیاورند بجلسه بهتر است (معاون وزیر آب و برق - آهان تشریف میآورند) مکرر خرابی سراسر آب است این تریبون عرض رسانده ام برای اینکه بسازند محترم تشریف بیاورند بوضع سیستم وارد بشوند بهتر عرض کنم سیستم در مورد آب با دو مسئله مواجه است یکی تشریف آب در ایران و افغانستان که در بازو در حال خواهد بود و دیگری من عموماً در این مورد نبوده و فعلاً هم نیست در مورد در مورد سدی است که دستگاه آبیاری در داخل سیستم برای سیستم ساخته و مشکلات و خرابی که این سد در تبریز بوجود آورده حالا من نمیدانم کجای این امر در مورد با خارجی است. دستگاه آبیاری در سیستم سدی در تبریز مسئله این موضوع همین بود که عرض رساندم و این امر که میگویم مسئله دوم است که در داخل سیستم وزارت آب و برق سدی ساخته بدام سد کوهک این سدی که وزارت آب و برق ساخته از سیستم برگردانده و در نتیجه سیستم سدی بر خرابی می رود ۱۲ سال از ساختمان این سد میگذرد و این سدی ۱۲ سال نتیجه ای که عاید ما شده این است که در تبریز ۳۰۰ هزار نفر از سیستم جلاوی وطن تبریز که در حدود ۲۰۰ هزار نفر در همین گرگان در زیر

ساید آقایان با هزاران زحمت و بیچارگی زندگی میکنند در باجده ماهی در سیستم داشتیم که مرکز سید انواع ماهی و شکار انواع طیور آبی و مرکز دامپروری مملکت بود و در حدود سالی یک میلیون گاو در آنجا سرشماری میشد بر اثر این سد که آب برگردانده شد این هامون خشک شده و گاو داران مهاجرت کرده اند. در مورد ساختمان این سد، دستگاه آبیاری سد جرم مرتکب شده است یکی ساختن سد که غلط و اشتباه بوده دوم از سدی که به اشتباه ساخته شده ۱۲ سال بهره برداری کرده اند تروی هوی و هوس و میل خودشان که نتیجه این شده که آب از سیستم برگردد یعنی همینکه از اختیار ایران و ایرانی و سیستمی خارج شود آیا این عمل خلاف نیست؟ در مدت ۱۲ سال علت خرابی سیستم با اجرا دستگاه آبیاری اعلام نکرد آیا این احتیاط جرم نیست؟ اعلام جرم من وزارت آب و برق در این سد مورد است خواهش میکنم اعلام جرم من بگریبان انداخته شود و رسیدگی شود شاید من دروغ میگویم من مجازات بشوم وزارت آب و برق معتقد است که ساختن این سد در گشتن آب از سیستم و خرابی سیستم و خشک شدن در باجده ماهی یک بحث سیاسی است نباید در این موضوع بسیار بحث و تحقیق بشود که جناب آقای وزیر آب و برق در اطراف این موضوع توضیح بدهند میلیونها تومان الان مشغول خرج کردن هستند آیا این هم جزء اسراف است؟ نباید گفته شود اینها سیاسی است؟ آخر نباید علت اینها معلوم بشود؟ آقایان قلمداد کردن مطالب که این موضوع سیاسی است سرپوش گذاشتن برای اعمال خلاف خودشان نیست؟ و بعد بدتر از گناه نیست؟ این سد آب از سیستم برگردانده، این کجایش سیاسی است؟ این کجایش مربوط به غیر است؟ (دکتر کیان در کشور ما هیچ موضوع سیاسی نیست که برفع مردم نباشد) در حال حاضر میلیونها تومان وزارت آب و برق در سیستم با اسم عمران و آبادی خرج میکنند یعنی تلف می کنند من حرفی ندارم هر مبلغ میخواهد خرج کند و بدست هر کس میخواهد بدهد، بدست حسین بدهد یا بدست شمر (دکتر الموتی - بدست شمر که نمیشود آب را داد) بدست شمر هم بدهد اگر بد خرج کرد در شمر را هم ببرد بدست هر کس که میخواهد بدهد خرج کند اما کنترل کنید، مسئولیت بخواهد اگر تخلف کرد مؤاخذه بشود من نمیدانم این کجایش بر خلاف انقلاب است من هفت ماه است می گویم و کسی گوش نمیدهد اگر توجه شود انقلاب سریعتر انجام میشود، بهتر جلو می رود، جناب آقای وزیر آب و برق معتقدند که این سد در زمان من ساخته شده

مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - من قبول مسئولیتش را می‌کنم باینکه این سد در زمان من ساخته نشده من مسئولیت ساختن آنرا می‌کنم و جوابگو هستم.

پردلی - ما چه میخواهیم وزیر آب و برق بعدی میگوید در دوران من این پول خرج نشده نتیجه چه می‌شود؟ کی بودکی بود من نبودم! از اینجبت اعلام جرم کردم!
رئیس - آقای پردلی اگر سؤالی دارید بصورت سؤال بفرمائید که وزیر جواب بدهد چون نطق قبل از دستور که بصورت سؤال و جواب نیست

پردلی - نمایندگان محترم هیچکس منکر بيشرفتهاى سریع و ترقیات روز افزون و معجزه آسای این مملکت نیست و هر قدر هم دشمن بی انصاف باشد نمی‌تواند منکر باشد همداینها بر اثر وجود شاهنشاه تعییب این مملکت شده (صحیح است) عرض من این است که اگر تمام ایران گلستان شود يك پارچه باغ شود بکتر از این باغات يك فرد سیستانی داده میشود؛ وزارت اصلاحات ارضی چنین کاری را می‌تواند بکند؛ پر روز پنجشنبه بود که از آبیاری سیستان صحبت می‌کردیم جناب آقای وزیر و معاون محترم شان خیلی تحت تأثیر قرار گرفته و خنده‌های ملیحی! مرحمت میفرمودند! که باعث امیدواری من شد چون نوشته‌ها بمشلوغ شده بعرضم خاتم میدهم بقیه اش را می‌گذارم برای بعد.

رئیس - آقای دهبیم تشریف بیاورید.
دهبیم - بنده هم میخواستم راجع بشیر و خورشید صحبت کنم و از خدمات و فعالیتهای اولیای محترم شیر و خورشید با سرپرستی والا حضرت محبوب شاهدخت شمس پهلوی در اجرای منویات مقدس شاهنشاه آریامهر تشکر و سپاسگزاری کنم ولی چون جناب آقای دکتر امین همکار محترم و نماینده عزیز آذربایجان اینجا مشروحاً و بطور کامل بعرض خانمها و آقایان نمایندگان رسانند دیگر از این موضوع می‌گذرم ولی باز جادارد از خدمات اولیای شیر و خورشید که با سرپرستی والا حضرت شاهدخت شمس پهلوی در اجرای اوامر شاهنشاه کوششهایی مبذول داشتند تشکر کنم (دکتر الموتی - همه از شیر و خورشید سرخ متشکریم) طبق دعوت وزارت آب و برق روز پنجشنبه بعد از ظهر اعضاء کمیسیون دادگستری مجلس بطرف کیلان حرکت کردیم بنده هم چون افتخار عضویت

کنند نبوده است ولی چون من ندیده ام نمیتوانم قضاوت کنم ولی اصولاً تمام مردم ایران باید بروند و این تأسیسات را بسازند و بنیادها کارها را ندیده بگیریم بنده اینجا از فنی مهندس ظهیری معاون پارلمانی وزارت آب و برق که کمیسیونی از هر جهت برانداخته هستند خواهش دارم وسائلی را بیاورند که از اقصی نقاط مملکت مردم بیایند و ببینند که در نمایی برداشته شده و این تقاضا را از پشت این تریبون من و جناب آقایان نمایندگان میرسانم و از وزیر محترم برق خواهش میکنم وسائلی فراهم بیاورند و مردم را بیرون کنند که این تأسیسات را از نزدیک ببینند و بدانند که در آمدی که وصول میشود در کجا مصرف میشود چه بیاورد و چه هم دارند چون ندیده‌اند بنده هم ندیده بودم آب ۱۷ کیلو متری فوتمات را ندیده بودم کانالهایی که در آنجا وجود آمده است جداً عالی است معجزه است در این مملکت ما به افتخار است یکی از مهندسين میگفت در درج که این تأسیسات را میدیدیم می‌گفتیم چرا اینها در سلسله است ولی حالا خوشحال و سر بلندیم که در مملکت ما این کارها شده است عرضم را خاتم میدهم و جادارد در این تریبون مجلس که تشکیل یافته است و متشکل از نمایندگان جوان به اصلاح جوانهای قدیم است تبریک بگویم و تشکر در مسافت جیبانی خواهانم (احسن).

۳- تصویب صورت جلسه

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری ندارم (تبریزی شد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۴- آذانه مذاکره و تصویب گزارش شور

رئیس - کمیسیون آب و برق راجع به ملی شدن آب و نحوه اجرای آن از ماده ۴۰ تا ۴۳

رئیس - وارد دستور میشود دنباله بحث در گزارش ملی شدن آب و نحوه اجرای آن مطرح است ماده ۴۰ (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۰ - کلیه شرکاء در حفاظت و نگهداری چاه

قنات - نهر - جوی و استخر و هر منبع یا مجرای آب مشترکی نسبت سهیم مسئولند.
رئیس - در ماده ۴۰ نظری نیست؛ (اظهاری نشد)
ماده ۴۰ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۱ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۱ - مصرف کنندگان آب از مجاری و سردهند مشترک مسئول نگاهداری تأسیسات مشترک میباشد و هیچکس بدون اجازه وزارت آب و برق حق احداث و تغییر مقطع و مجرای آب و انشعاب جدید را ندارد و هر بالادستی مسئول خساراتی است که از عمل غیر متعارف او بیائین دستی وارد میآید.

رئیس - در ماده ۴۱ نظری نیست؛ (اظهاری نشد)
ماده ۴۱ رأی می‌گیریم خانمها و آقایانیکه موافقتن خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۲ قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴۲ - هیچ نهر و جوی و قنات و چاهی نباید در جاده عمومی و خصوصی حریم آنها بصورتی باشد که ایجاد خطر و مزاحمت برای عابرین و وسائط نقلیه نماید مالک یا مالکین موظفند روی آنها بنحوی ببوشانند که خطریا خسارتی برای عابرین و وسائط نقلیه و راه بوجود نیآورد. در صورتیکه مالک یا مالکین از اجرای اخطار کتبی وزارت راه و شهرداری (در شهرها) بمدت یکماه طبق مشخصات فنی وزارتین آب و برق و راه در رفع خطر اقدام ننمایند و همچنین در صورت عدم استفاده و یا اعراض و انصراف از بهره برداری بمدت سه سال متوالی با توجه باخطار کتبی وزارت آب و برق بمالک یا مالکین چنانچه در مدت سه ماه از تاریخ اخطار اقدامی بعمل نیآورد اینگونه مجاری متعلق بدولت خواهد بود.

تبصره - احداث نهر یا جوی و یا چاه و قنات و نظایر آن در راهها و جریم آنها موکول بتحصیل اجازه از وزارتین راه و آب و برق و در معابر شهرها باجلب موافقت شهرداری از

وزارت آب و برق خواهد بود. مشخصات فنی مندرج در اجازه نامه لازم الاجرا میباشد.

رئیس - در ماده ۴۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۲ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۳ قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۳ - هرگاه استفاده کنندگان مشترک نهر یا جوی یا چاه یا قنات و امثال آن حاضر بنامین هزینه آن نشوند هر يك از شرکاء میتوانند بتصدیق وزارت آب و برق در خصوص لزوم تعمیر و میزان هزینه آن - نهر یا جوی یا چاه یا قنات را شخصاً تعمیر و سهم شريك با شرکاء مستنکف را با اضافه ۱۰٪ زیان تأخیر در سال از او مطالبه نماید.

در موارد فوق میزان هزینه تعمیرات و انجام آن باید بگواهی وزارت آب و برق برسد و سهم شريك با شرکاء مستنکف بر طبق مقررات مربوط به اجرای اسناد رسمی لازم الاجرا بوسیله اجرای ثبت تقاضای ذینفع وصول خواهد شد.

تبصره - وزارت آب و برق وظایف مربوط به اجرای این ماده را در سطح روستاها بوزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی واگذار خواهند نمود.

رئیس - در ماده ۴۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۳ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد.

۵ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای وزیر فرهنگ و هنر

رئیس - آقای پهلبد فرمایشی دارید؟ بفرمایند.
پهلبد (وزیر فرهنگ و هنر) - بنده به منظور تقدیم لایحه حمایت حقوق مؤلفین و مصنفین و هنرمندان امروز بحضور رسیده ام در این زمان که عدالت اجتماعی بصورتهای مختلف و از راههای گوناگون در اقصی نقاط کشور عزیز ما مستقر میشود احقاق حق گروه برجستهای از ایرانیان پیش از هر زمان دیگر مورد توجه شاهنشاه آریسامبر است (صحیح است) در اجزای فرمان مبارکشان آنچه را که ممکن بود انجام

شد و بنده امروز خوشوقتم که این لایحه را تقدیم ساحتعالیه مجلس شورای ملی می کنم قبلاً از همکاری و از سعی و زحمات نمایندگان محترم در تصویب این لایحه تشکر میکنم (احسن است).

رئیس - بکمیسوینهای مربوط ارجاع میشود.

۶ - ادامه مذاکره و تصویب گزارش شور دوم کمیسون آب و برق راجع به آب و نحوه ملی شدن آن و ارسال بمجلس سنا.

رئیس - ماده ۴۴ لایحه ملی شدن آب مطرح شد قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۴ - برای کسانیکه پروانه مصرف آب در استفاده از اراضی دیگران بمنظور نهر کشی و انتقال آب نگاهداری تأسیسات مربوط به آن مجاز است و مالکین محقق بدزیافت ارزش زمین و خسارات وارده طبق نرخ عده میباشد که قبل از آغاز کار ترتیب پرداخت آن داده شود مشخصات فنی نهر و تأسیسات باید با نظر وزارت آب و برق تعیین گردد.

رئیس - در ماده ۴۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۴ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۵ قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۵ - هرگاه آب بران نتوانند در فرود زمین و یا انشعاب آبی از مجرای طبیعی با یکدیگر توافق نمایند وزارت آب و برق میتواند با توجه به اینکه بحق دیگری نمیتواند نرسد مسیر یا انشعاب را تعیین کند.

رئیس - در ماده ۴۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۶ قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۶ - در مورد آبهای سطحی حل اختلاف حاصل در امر تقدم یا اولویت و کیفیت و کمیت و ...

خارجی که موجب تأخیر آبرسانی میشود و تقسیم و مصرف آن در مرحله اول از طریق کدخدآمنشی توسط سرآبیاران و در این باب فیصله پذیرد و در صورت ادامه اختلاف مدیر منطقه به رئیس ناحیه موظف بمداخله و رسیدگی و اظهار نظر میشود در آن ناحیه قطعی است و مأمورین انتظامی موظف به اجرای آن میشوند.

رئیس - در ماده ۴۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. آقای مهندس روحانی بفرماید.

مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - در ماده ۴۸ يك اشتباه چاپی بود باین ترتیب که در امر آبیاری چاپ شده است در اثر آبیاری.

رئیس - قبلاً اصلاح شده است. حالا ماده ۵۰ مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۷ - هر نهری که در زمین دیگری جریان داشته باشد و در نهریکه تشخیص وزارت آب و برق پنج سال خشک و بلا استفاده مانده باشد حق مجرا از بین خواهد رفت.

رئیس - در ماده ۴۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۸ قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۴۸ - در مواردی که انبار مورد استفاده مانع از تسهیل عمرانی صاحب زمین گردد صاحب زمین میتواند بجای نهر دیگر عمرانی دیگری از نهرها تصویب وزارت آب و برق تعیین کند باین سبب تقریباً آب و یا موجب اشکال در امر آبیاری نگردد هزینه خود احداث کند.

رئیس - در ماده ۴۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
بماده ۴۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتخواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۴۹ قرائت میشود.
(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴۹ - وزارت آب و برق مکلف است سهام اشخاص خارجی جزئی غیر دولتی در شرکت های آبیاری را که قسمتی

الف - تعیین بهای اراضی و ابنیه و مستحقات و تأسیسات و سایر حقوق از طریق توافق بین دستگاه اجرایی و مالکین آنها بعمل می آید و در صورت عدم توافق هیئت مرکب از وزیر آب و برق - وزیر اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مدیر عامل سازمان برنامه - دادستان کل - مدیر کل ثبت

با نمایندگان آنها تعیین قیمت خواهند نمود برای این هیئت قضعی است و چنانچه مالک یا مالکین حاضر به امضاء سند واگذاری نشوند پس از سه روز بها از طرف وزارت آب و برق بمسئول ثبت محل دادستان شهرستان یا نماینده اوسند انتقال را از طرف مالک یا مالکین امضاء خواهد کرد.

ب - مالک تعیین قیمت اراضی و امینیه و مستحقات و تأسیسات و سایر حقوق عبارت از بهای عادلانه مشابه آنها واقع در حوزه عملیات در سال قبل از تاریخ تصویب طرح مقدماتی بدون در نظر گرفتن تأثیر اجرای عملیات در قیمتها است که با استفاده از نظر کارشناس یا کارشناسان بعمل میآید.

پ - بهای املاک مزروعی و باغات و قلمستانها طبق بند «ب» تعیین و بنا رعایت مواد ۵ و ۶ قانون طرز تملک اراضی مورد نیاز سد فرحناز پهلوی مصوب ۲۵ خرداد ۱۳۳۵ بماتک و کشاورزان پرداخت خواهد شد. تاریخ ۲۸ ۲ ۱۳۳۷ مذکور در بند «ت» ماده ۵ و جمله (تاریخ تقدیم این لایحه) مندرج در ماده ۶ قانون طرز تملک اراضی مورد نیاز سد فرحناز پهلوی به (سال قبل از تصویب طرح مقدماتی) تغییر داده میشود.

تبصره ۱۰ - در صورتی که در اثر اجرای طرح خسارتی (بدون لزوم تصرف و خرید) بداشخاص وارد آید خسارت بر اساس مقررات این ماده تعیین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۲ - در مواردی که خسارت ناشی از نقصان آب باشد و جریان کسری آب امکان پذیر باشد بدون پرداخت خسارت تعهد تجویب کمبود آب بعد مصرف مفید خواهد شد و الا خسارت پرداخت میشود.

تبصره ۳ - اراضی واقع در خارج محدوده شهرها که در مسیر شبکه آبیاری قرار میگیرند با رعایت حریم مورد نیاز از طرف صاحبان این اراضی بدون تشریفات و مجاناً در اختیار دولت قرار میگیرد در صورتیکه در اراضی مزبور مستحقات یا اعیانی وجود داشته باشد و بر اثر اجرای طرح تأسیسات فوق الذکر از این برودیا خسارتی به آنها وارد شود مؤسسات دولتی مربوط باید خسارت مالک اعیانی را بر تریب مذکور در این ماده تقویم و پرداخت نمایند بدون اینکه کارهای ساختمانی از جهت پرداخت خسارت متوقف شود. حریم آنها و شبکه

آبیاری پیشنهاد وزارت آب و برق تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۴ - در مورد اراضی که در اجرای قوانین املاک اراضی بزرگین واگذار شده مفاد تبصره ۲ ماده ۱۹ قانون املاک قانون اصلاحات ارضی مصوب ۱۹/۱۰/۳۰ رعایت میشود.

تبصره ۵ - وزارت کشاورزی میتواند برای اجرای طرحهای توسعه کشاورزی از اختیارات این ماده و تصویب مربوطه استفاده نماید و در چنین مواردی وزیر کشاورزی و وزیر آب و برق خواهد بود.

رئیس - آقای دکتر عاملی بفرمائید.

دکتر عاملی - جناب آقای رئیس، همکاران ارجمند همانطور که توجه فرمودید ماده ۵۰ تعیین میکند در صورتیکه وزارت آب و برق احتیاج داشته باشد به اراضی بجهت اجرای اراضی در اختیار وزارت آب و برق قرار خواهد گرفت و بنگارهای مختلفی در اینجا تعیین شده منتهی در اینجا نیکبای هند وزارت آب و برق این زمینها و این اراضی را برای جمع کردن ماده ۵۰ تعیین کرده است که زمینهایی را که بمنظور طرح عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی و سدسازی تأسیسات و فرعی مربوطه و استفاده از منابع آبهای سطحی وزیر زمین

این زمینها را تعیین کرده است که با شرایط و مقرراتی که ماده ۵۰ تعیین میکند در اختیار وزارت آب و برق بگذارند در اینجا باید بگویم که متأسفانه مثل این است که وزارت آب و برق بر تخصص زمینها این نکته را هم میخواهد اضافه کند که متخصص طرحهای مصدق است یعنی لواهی را ضمن لواهی تقدیم میکند که مربوط به اصل نیست لایحه ای که امروز در مورد آن بحث میکنیم عنوان خاصی دارد قانون آب و نحوه ملی شدن آب درجه البته باید همانطور که ماده ۹۱ آئین نامه مجلس حکایت میکند تمام مواد مربوط به این لایحه باشد چنانچه برای اجرای این شدن آب زمینهایی لازم است در اختیار وزارت آب و برق گذاشته شود لایحه باید پیش بینی کند که چطور این زمینها را در اختیار وزارت آب و برق بگذارد، بنا بر این اگر در این لایحه آمده بود که هر گاه برای اجرای طرحهای تأسیسات اصلی و فرعی مربوطه و استفاده از منابع آبهای سطحی وزیر زمین احتیاج بزمین پیدا شود هیچ حرفی نباید

باید به زمین لایحه ولی در اینجا متأسفانه کلمات دیگری می بینیم که هیچ ارتباطی به این لایحه ندارد و نقض قوانینی است که قبلاً تصویب مجلس شورای ملی رسیده است و آن چند کلمه است که در طرحهای عمرانی و صنعتی و طرحهای توسعه کشاورزی در اینجا تعیین کردیم که اگر وزارت آب و برق برای طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی احتیاج داشت زمین طبق این مقررات بدو بدهیم در صورتیکه این موضوع اصلاً موضوع این لایحه نیست اگر فرض کنیم که وزارت آب و برق موظف باشد که طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی را بدهد باید طبق قانون جداگانه باشد و بستند در این قانون آنرا مخفی و پنهان کرد و اما اشکالات فنی که پیدا میکند چون ما قبلاً دو قانون داریم که ناظر بر این موضوع است یکی قانون اراضی زیر سد که شرکتها

تحت وسعت را تصویب کردیم در اراضی زیر سد تشکیل شده در همان قانون شاید در ماده ۵ پیش بینی کردیم که حتماً حتماً زمینهایی داشت چطور آن زمینها را در اختیار بگیرد بنا بر این از این جهت دست وزارت آب و برق را دست ولی جای دیگر در قانون برنامه عمرانی چهارم تصویب کردیم و این اختیار را بدهیمت عامل سازمان برنامه بدهیم که هر که طرحهای عمرانی یا کشاورزی یا توسعه صنعتی را سازمان صلاح بداند و تصویب بکند باز بموجب مواد خاصی در این برنامه چهارم که شینه به این است تقریباً سازمان برنامه اجازه داده شده است که زمینهایی را که لازم دارد تصویب جزئی که دارد استفاده کند بنا بر این وقتیکه این مسئله تکرار میکنیم معنی آن چه خواهد بود؟ اولاً این قانون لاحق است و از این بعد این قانون ملاک عمل قرار بگیرد بنا بر این هر ذیحسابی از این بعد حق ندارد بموجب ماده ۵۰ قانون ملی شدن آب حتماً هر طرح عمرانی توسعه کشاورزی و صنعتی که تصویب وزارت آب و برق نرسیده باشد بگیرد بنا بر این حتماً منظور نداریم (دکتر المونی - عکس قضیه درست است چطور عکس قضیه درست است؟ این قانون ملاک عمل است بنا بر این حتماً منظور نداریم) و صنعتی و توسعه کشاورزی

سازمان برنامه رسیده باشد یعنی در آن تک شرط وزیر آب و برق هست یعنی تمام طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی که حتی مربوط نباشد به بیج نحوی به وزارت آب و برق برای اینکه زمینی را تصرف کند باید تصویب وزارت آب و برق برسد (وزیر آب و برق - چنین چیزی نیست) این استنباط من است و اگر غیر از این است تشریف بیاورید و توضیح بدهید و بدین دلایل پیشنهاد حذفی را تقدیم میکنم که کلمات عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی از این لایحه حذف شود.

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید.

دکتر اسفندیاری - من خیلی خوشوقتم که یک مقدار از آنجندرا که میخواستیم بگویم جناب آقای دکتر عاملی فرمودند و بیش از این وقت مجلس را نمیگیرم فقط عرض میکنم که مطابق قوانینی که در سابق تصویب رساندیم و روشی که از لحاظ پارلمانی برای مجلس هست و بطور کلی در این مجلس رعایت میشود باید سه قسمت از این ماده ۵۰ حذف شود در قسمت اول ماده ۵۰ که نوشته هر گاه برای اجرای طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی و سدسازی و تأسیسات اصلی و فرعی مربوطه و استفاده از منابع آبهای سطحی و زیر زمینی احتیاج به ... ای آخر بنده عقیده دارم یک قسمتی از این ماده باید به این صورت در بیاید هر گاه برای اجرای طرحهای عمرانی ... بنده جناب آقای دکتر عاملی گذاشتن طرحهای عمرانی را ضروری میدانم که گذاشته شود طرجهائی که مربوط به وزارت آب و برق است یک مقدار از طرحهای عمرانی هست که در برنامه های سوم یا چهارم پیش بینی میشود و از این جهت بنده عقیده دارم این است که این قسمت باید باشد ولی صنعتی و توسعه کشاورزی و سدسازی و تأسیسات اصلی و فرعی مربوطه باید حذف شود موضوع دیگر در تبصره ۳ است یک قسمتی آورده شده که مغایر قوانین قبلی و مالکیت و اسناد مالکیت است که بدست این اشخاص داده شده و آن این است که در سطر دوم تبصره ۳ نوشته بدون تشریفات قانونی و مجاناً در اختیار دولت قرار بگیرد البته اینکه بجهت صورت در اختیار دولت قرار بگیرد بنده حرفی ندارم ولی اگر مجلس که خودش مزاج قانونگذاری است تجویز کند بنده تعجب میکنم (مهندس روحانی - فقط نوشته بدون تشریفات) بله معذرت میخواهم

ولی بدون تشریفات مفهومی چیست بهر حال بدون تشریفات و مجاز یا بد از تبصره ۳ حذف شود و اگر قرار است که مجاز هم در اختیارشان قرار گیرد باید بصورتی باشد که تشریفات رعایت شود یعنی اگر سند مالکیتی در اختیار وزارت آب و برق است این سند مالکیت اصلاح شود و این قسمت در اختیار وزارت آب و برق قرار گیرد و آن قسمت که در اختیار وزارت آب و برق نیست با اختیار خود مالک باشد باقیمانده زمین یا آنچه که برای طرف مانده در دست طرف بماند مثل اراضی نباشد که ارتش از افراد گرفته ولی سند مالکیت را از افراد نگرفتند بعد از ۱۰ سال ۲۰ سال میخواهد تخلیه کند آنها آمده اند گفته اند ما مالک آنجا هستیم یا اولاد آنجا آمده اند که ما مالک آن هستیم و الا آن که ارتش آمده تخلیه کند آنها میخواهند زمینها را برای خودشان بردارند (مهندس ظهیری - در قانون قبلی تصویب فرمودید) ممکن است در جای دیگر هم این اشکال پیدا شود و در جای دیگر هم ممکن است چون این تشریفات انجام نشود یعنی من مقصودم از این بدون تشریفات مناقصه و مزایده نیست اگر آن تشریفات مناقصه و مزایده باشد امری علیحده است ولی تشریفات که در اینجا گفته میشود چون اعم است چون شامل همه زمینها میشود (مهندس ظهیری - خرید چیزی مطرح نیست عبور آنها را و مجاری است) شبکه آبیاری است و زمینش متعلق به اشخاص است اینجا توجه فرمائید نوشته اراضی واقع در خارج محدوده شهر ها که در مسیر شبکه آبیاری قرار میگیرند... بر نامه این شبکه آبیاری ممکن است عرضش زیاد باشد.

مهندس ظهیری - اگر اعیانی زیاد باشد.

رئیس - اجازه فرمائید صحبتشان را بفرمایند.

دکتر اسفندیاری - موضوع دیگر که تذکرش لازم است موضوعی است که در تبصره ۵ این ماده آمده من نمیدانم به چه مناسبت در این لایحه آمده است چون این موضوع مربوط به کشاورزی است و ما الان داریم لایحه ملی شدن آب را تصویب میکنیم و اصلاً این تبصره به این لایحه که مورد رسیدگی است مربوط نیست و چون مربوط نیست پیشنهاد هر شخص و هر وزارتخانه ای هست باید این تبصره ۵ از این ماده حذف شود.

رئیس - آقای دکتر دادفر فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر دادفر - توضیحاتیکه نماینده محترم جناب

آقای دکتر عاملی به استحضار نمایندگان محترم مجلس شورای ملی رسانند در باره اینکه با تصویب ماده ۵۰ و ذکر عبارت « هرگاه برای اجرای طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی و سدسازی الی آخر » به این کلیت این ماده تصویب شود و نتیجتاً نقض ضمنی لایحه بر نامه صمرانی چهارم و لایحه کشت صنعت خواهد بود بنظر بنده به این ترتیب که عنوان فرمودند نیست دلیلش هم این است که عرض میکنم خدمتان (دکتر صدر - ترتیب دیگرش را بفرمائید) جنابعالی از مسافرت تشریف آورده اید تازه نفس هستید برای قطع کلام ناطق، در اینکه اختیار داده شود یا نه یا این ماده ذکر بشود یا نه بنده حرفی ندارم فقط مخالفتم از این جهت بود این ماده ناقض مواد دیگر است بنده لایحه عمرانی چهارم یا کشت صنعت را در نظر ندارم به چه نحو پیشینی شد و به چه نحو و چگونه است و آنچه که اینجا هست در لایحه منابع ملی شدن آب که مأمور آن وزارت آب و برق است داده میشود و بدیهی است هر عنوانی در هر ماده ای ذکر میشود در حدود قدرت آن لایحه است و اینجا که راجع به طرح عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی تصویب میکنم محققاً آن مقدار از طرحهای عمرانی است که ضمانت اجرای آنها بر وزارت آب و برق محول است و لذا نمیتوان گفت ما به طرح عمرانی و صنعتی گفتیم پس تمام طرحهای عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی ملکیت باید به تصویب وزارت آب و برق برسد چون قانون مربوط به وزارت آب و برق است و منابع ملی شدن آب است و مأمور اجرای این قانون هم وزارت آب و برق است از این نظر اگر اشکال حقوقی بر این مطلب وارد بود تصور میکنم با این توضیح بنده اگر برای جنابعالی قانع کننده باشد این اشکال وارد نیست چون در حدود صلاحیت وزارت آب و برق و منحصر راجع به طرحهای عمرانی و کشاورزی است که این وزارتخانه مأمور اجرای آن است و اما در مورد تبصره ۳ مطلبی در اینجا فرمودند که بدون تشریفات و مجاز در اختیار دولت قرار میگیرد این مطلب در جلسه گذشته مطرح شد و نمایندگان محترم هم اظهار نظر کردند فقط بنده برای توضیح به استحضار میرسانم که تشریفات قانونی تشریفات غیر از قانون است تشریفات عبارت از منع است که برای اجرای مطالبی قانون مقرر داشته در بعضی موارد

که ملاحظه میشود که رعایت این تشریفات باعث رکود فلسفه قانون است از این تشریفات جز فتنه میشود مثلاً ما تمام برای رسیدگی بدعاوی در خانه های انصاف گفتیم بدون رعایت تشریفات یا در دعاوی راجع بحمايت خانواده گفتیم بدون تشریفات آئین دادرسی مدنی چرا این تشریفات حذف کردیم برای اینکه اگر تشریفات آئین دادرسی مدنی در این قبیل دعاوی را مطرح می کردیم آن هدف منظور از حذف قانون در واقع از بین میرفت لذا نوشتن اینکه با تشریفات قانونی یا بدون تشریفات قانونی غیر از این است که قانون یا غیر از خود قانون است و آن عبارت که در کسین دادگستری تصویب شده بود با توجه به این مطلبی بود که در جلسه گذشته هم مجلس شورای ملی نظر داد که تشریفات قانونی حذف بشود باید عرصه کسین توضیحی که در محترم جناب آقای رامید فرمودند بی قانون عمل میشود این توضیحات بنظر بنده که در کمیسیون به آن رأی داده بود صحیح نبود به این دلیل که عرض کردم در اینجا هم که وزارت آب و برق مأموریت انجام کار های عمرانی را داده اند برای این است که واقعاً کار های عمرانی معطل نشود ما باید بین مصالح عموم و مصالح افراد وقتیکه دو صنعت با هم تعارض پیدا میکنند آنرا که عمومی تر است در نظر بگیریم ما میخواهیم در اینجا بخاطر اینکه ۵۰ متر مربع زمین آفتابی در موقع خودش هنوز تقویم نشده و مثل انتقال قطعی نیافته یک پروژه عظیم عمرانی و یک زمین معوق بماند و یک کانال دو ماه سه ماه معطل بماند و سه حدیاب و نقشه ها معطل بماند اگر این کار را ما بکنیم معطل بگذاریم آن نقشه های اساسی که روی آن قرارداد شده بود وجود و بند و مدتش تعیین شده تمام اینها بهم معترض بود در نتیجه منافع عموم یعنی ملت در اینجا معارض میشود معترض بود بدیهی است حق محترم است حقوق افراد محترم است و معترضه معارض با حق عموم نداشته باشد در اینجا منظور فواید آنست که بتواند جهت عمران اینکارها را انجام دهد و نتیجه ذوی الحقوق را هم آنچه در باره حقوقشان تأکید نموده اند طبق مقرراتی که پیش بینی کرده اند و قانون بر نامه چهارم این مطلب را تأیید کرده و تصویب کرده و این مطلبی که در قانون چهارم نیست فقط در طرحهای عمرانی

مربوط بان (دکتر یزدان بناد - در بر نامه چهارم این مطلب هست) (پزشکیور - اگر فقط مربوط به وزارت آب و برق است پس مدیر عامل سازمان بر نامه در اینجا چه میگوید؟) این دیگر با خود وزارت آب و برق است ما میخواهیم که تمام کارها را به وزارت آب و برق بدهیم میگوئیم آقای وزیر آب و برق با وجود اینکه طرح مربوط بشما است در موقع تصرف آقای مدیر عامل سازمان بر نامه هم باید دخالت کند با توضیحاتی که دادم امیدوارم رفع ابهام از نمایندگان مجلس شورای ملی شده باشد.

رئیس - آقای مهندس ظهیری فرمایشی دارید بفرمائید.

مهندس ظهیری (مأمور وزارت آب و برق) - بنده با کسب اجازه از مقام محترم ریاست و نمایندگان مجلس شورای ملی میخواستم بعضی برسانم در موقع چاپ اشتباهاتی روی داده که عبارت از دو جمله است که بنده استدعای کم اصلاح شوی یکی در خود ماده ۵۰ است در سطر نوزدهم که انجام تشریفات ارزیابی و پرداخت بهای خرید مانع تصرف و «انجام» باید بشود انجام تشریفات ارزیابی و پرداخت بهای خرید مانع تصرف و «اجرای» کار نیست یکی دیگر در بند الف سطر ششم «تودیع» را در کمیسیون کرده ایم «سپردن» بنا بر این استدعای کم این دو مورد را اصلاح فرمائید، دیگر اینکه آقای دکتر نجیمی پیشنهادی دادند و پیشنهاد ایشان تصویب شد ولی جمله ای که بدیشهاد ایشان اضافه شده ذکر نکرده است و آن جمله اضافی این است « بودیعه گذارده خواهد شد » که نوشته بودند به صندوق ثبت محل بودیعه گذارده خواهند شد، که همانطور که عرض کردم جمله این صورت باید بماند « پس از سپردن بها از طرف وزارت آب و برق بصندوق ثبت محل دادستان شهرستان یا نماینده او سندا انتقال را از طرف مالک یا مالکین امضا خواهد کرد » بنده خواستم ضمن تأیید فرمائید جناب آقای دکتر دادفر بعضی برسانم که تبصره ۳ که توضیح دادند در تبصره ۵۶ بودجه سال ۱۳۴۴ تصویب فرموده اید و یکبار هم در قانون بر نامه چهارم ماده ۲۹ راجع به عبور آنها... آبیاری و شبکه انتقال نیرو مجدداً قید شده است و چون اینجا قانون باید جامعیت و کاملیت داشته باشد مجدداً ذکر شده است و چیز تازه ای نیست.

رئیس - نظر دیگری نیست؟ (اظهاری نشد) آقای دکتر عاملی متقاعد شدید؟

دکتر عاملی -

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری شما قانع شدید ؟

دکتر اسفندیاری - بنده هم متقاعد نشدم .

رئیس - بنا بر این پیشنهادات رسیده قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید از سطر اول ماده ۵۰ قانون آب و نحوه ملی شدن آن کلمات « عمرانی و صنعتی و توسعه کشاورزی » حذف شود .

با تقدیم احترام - دکتر عاملی

رئیس - مثل اینکه این پیشنهاد کلی تر از پیشنهاد آقای

دکتر اسفندیاری است .

دکتر اسفندیاری - خیر قربان ، دنبالاش را بنده تقاضا

کردم که حذف شود .

رئیس - پیشنهادات آقای دکتر اسفندیاری قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم از سطر اول و دوم ماده ۵۰ « صنعتی و توسعه کشاورزی و سد سازی و تأسیسات اصلی و فرعی مربوطه » حذف شود .

دکتر اسفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم در تبصره ۳ ماده ۵۰ « بدون تشریفات و مجانا » حذف شود .

دکتر اسفندیاری

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم تبصره ۵ ماده ۵۰ حذف شود .

دکتر اسفندیاری

دکتر اسفندیاری - اجازه فرمائید توضیح عرض کنم

رئیس - توضیح لازم ندارد ، بنا بر این بماده ۵۰ با

حذف کلیه جملاتی که آقای دکتر اسفندیاری و آقای دکتر

عاملی پیشنهاد فرمودند رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت

خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

حالاً پیشنهاد آقای دکتر عاملی قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد می نماید از سطر اول ماده ۵۰ قانون آب و

نحوه ملی شدن آن کلمات « عمرانی و صنعتی و توسعه

کشاورزی » حذف شود . با تقدیم احترام - دکتر عاملی

رئیس - از خانها و آقایانی که موافقت کد این کلمات

حذف نشود خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

تصویب شد . حالا قسمت بعدی پیشنهاد آقای دکتر اسفندیاری

قرائت میشود .

دکتر اسفندیاری - چون این قسمت پیشنهاد آقای

دکتر عاملی تصویب نشد پیشنهاد خودم را در این مورد پس بگیرم .

رئیس - حالاً رأی میگیریم که بدون تشریفات و مجا

اضافه شود خانها و آقایانی که با این قسمت موافقت خواه

میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ، حالاً تبصره

تبصره ۵ قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد میکنم تبصره ۵ ماده ۵۰ حذف شود .

دکتر اسفندیاری

رئیس - خانها و آقایانی که موافقت تبصره ۵

۵۰ بجای خودش باشد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر

برخاستند) تصویب شد ، حالا بماده ۵۰ بموردی که هست

اصلاحاتی که بعمل آمد رأی میگیریم خانها و آقایانی که

موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند)

تصویب شد . ماده ۵۱ قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۱ - در صورتیکه در اثر ملی شدن آب و هوا

یا منظره ای آب قنات و چاهها و هر نوع تأسیسات استخراج

آب زیر زمینی متعلق به اشخاص تملک شود و یا در اثر اجرای

طرحهای مربوط بملی شدن منابع موجود نقصان یافته باشد

شوند بترتیب زیر برای جبران خسارت عمل خواهد شد :

۱ - در مواردیکه اراضی زراعتی آبی مشرب باشد

بوسیله این منابع در محدوده طرح عمرانی قرار گیرد در این

آب آنها از منابع ملی شده طرح مقذور باشد یا در مواردیکه

این اراضی خارج محدوده طرح عمرانی بود مو تأمین آب آنها

از منبع دیگری بحد مصرف مفید امکان پذیر باشد قناتها

منابع طبیعی و اصلاحات ارضی و تعاون روستائی بوزارت آب

و برق در صورتیکه سند مالکیت بنام وزارتخانه های فوق الذکر

صادر شده باشد ثبت اسناد مکلف است اسناد مالکیت صادره

را بنام وزارت آب و برق ثبت نماید و در صورتیکه سند مالکیت

صادر نشده باشد جریان ثبتی را بنام وزارت آب و برق تا صدور

سند مالکیت ادامه دهد .

رئیس - در ماده ۵۲ نظری نیست ؟ آقای مؤید امینی

فرمائید .

مؤید امینی - عرض کنم مطلبی که بنده میخواستم

بعرضان برسانم البته استدعا می کنم آقای دکتر در فرم توجه

فرمایند که این جمله بدون تشریفات و مجانا با این بدون

هیچگونه تشریفات از متجاوزین خلع ید نماید تفاوتی ندارد

این را میخواستم قبلاً عرض کنم که توجه فرمائید که بعد

فرمائید اینطور نیست اینجا نوشته شده : « بمنظور حفظ اراضی

و نگهداری بصورت اولیه یا دائر و جلوگیری از تجاوز به اراضی

مزبور وزارت آب و برق می تواند بوسیله پلیس آب وظایفی را

که طبق مقررات قانون حفاظت و بهره برداری از منابع طبیعی

بعهد وزارت منابع طبیعی محول شده است انجام دهد »

بد عقیده بنده همین قسمت کافی است و زائد هم هست تا حدی

همین مطلب که این اراضی را بشود حفظ کرد و وظایف قانونی

را انجام داد اینجا چطور شده این در اصل قانونی هم که دولت

داده بود مثل اینکه جملات « بدون هیچگونه تشریفات قانونی

خلع ید نماید » نبوده و این قسمت را در کمیسیون اضافه کرده اند

و به عقیده بنده این در شأن مجلس نیست که بیاید

یک چنین جمله ای را اضافه کند که از متجاوزین خلع

ید نماید بدون هیچگونه تشریفات ، ما قانون

داریم ، اگر کسی قتل کرده ، اگر کسی تجاوز کرد ، اگر غصب

کرد ، اگر کسی را کشت ، اگر به بیت المال مردم تخطی کرد ،

یا بهر شکل دیگر ، قانونی هست که میتواند طبق آن قانون

عمل کنند و اگر چنین قانونی که « بدون تشریفات قانونی خلع ید

نماید » بدست یک مأموری بقتل خدا میداند که چه میکند

(صحیح است) ما دفاع از متجاوز نمیکیم ولی ممکن است

یک آدمی واقعاً تجاوز هم نکرده باشد فردا بقتلش را میگیرند

و پدرش را در ، یا ورنه که آقا بیاعل بر ستورم بند (صحیح است) ،

مسئله این است که آقایان امروز را ملاحظه فرمائید بنده

نیزه قنات ، تأسیسات استخراج آب طبق مقررات این قانون

در صورتیکه منظر برداخت میشود در غیر این صورت خسارت

بمنظور ماده ۵۰ این قانون تعیین و پرداخت خواهد شد .

۲ - نسبت بجاهای قنات و تأسیسات مربوط به استخراج

آب زیر زمینی که قانوناً میبایستی پروانه داشته باشند ولی

چون پروانه ایجاد شده اند طبق تبصره ۲ ماده ۲۳ این قانون

قیام خواهد شد .

۳ - در مورد اراضی که از منابع ملی شده در داخل و

خارج طرح آبیاری میشوند و خسارت آب طبق این قانون

پرداخت شده است بهای آب مصرفی طبق مقررات و معیارهای

وزارت آب و برق همانند سایر مصرف کنندگان آب از طرف

مدیران کشنده باید پرداخت شود .

۴ - در مورد اراضی و تأسیسات کشاورزی اشخاص و

کشاورزانیکه از خارج طرح بد داخل طرح جا میباشند طبق ماده

۵۰ این قانون براجع بدانچه هشت ماده به آئین نامه اصلاحات ارضی

مورد ۳۰۰ ۱۳۳۶ عمل خواهد شد .

رئیس - در ماده ۵۱ نظری نیست ؟ (اظهاری نشد)

ماده ۵۱ - در رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش

میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده ۵۲

قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۲ - وزارتخانه های منابع طبیعی و اصلاحات

ارضی مجازند مران غیر مشجر و اراضی موات و بایری که مورد

خسارت وزارت آب و برق بمنظور اجرای طرحهای عمرانی

در اختیار آن وزارتخانه قرار دهند .

تبصره ۱ - وزارت آب و برق رأساً یا بوسیله سازمانها

و شرکتی ذیع خود هر گونه دخل و تصرفی که بمنظور بهره

برداری آبه بداند میتواند در اراضی واگذاری مزبور نماید .

تبصره ۲ - بمنظور حفظ اراضی واگذاری بصورت

اولیه دائر و جلوگیری از تجاوز به اراضی مزبور وزارت آب

و برق میتواند بوسیله پلیس آب وظایفی را که طبق مقررات قانون

حفاظت و بهره برداری از منابع طبیعی بعهد وزارت منابع طبیعی

محول نماید (صحیح است) انجام دهد و از متجاوزین خلع ید نماید .

تبصره ۳ - در مورد اراضی واگذاری از طرف وزارتین

امور انجام بگیرد من در کمیسیون عرض کردم برای متجاوز بنمراتع، متجاوز به اراضی بایر، متجاوز به محدوده شرکت های کشت و صنعت میباید لایحه پیشنهاد کنند برای آنها مجازات اعدام تقاضا کنند، ما موافقت میکنیم ولی آنها را بگذارید محاکمه بشوند دادرسی انجام بشود رضوی - بروند دادگستری که ۱۲ سال دیگر حکم صادر بشود و دادگستری مجازات بکند اینکده نمیشود (زننگ رئیس).

رئیس - آقای رضوی اجازه بدهید صحبت بکنند شما بعد تشریف بیاورید صحبت بکنید.

پزشکپور - این ضدانقلاب است که دادگستری نباید حکم بدهد این صحبت شما ضد انقلاب است و مواد این لایحه ضد انقلاب اداری است مسئله بسیار اساسی است شاهنشاه ما کلید این انقلاب بزرگ اجتماعی را بر طبق قوانین متکی بر قوانین و در مسیر دقیق قوانین انجام دادند (صحیح است) عمل ضد انقلاب این است که از این اصول کلی بخواهد عدول کند هیچ کجا شاهنشاه چنین مسئله ای را فرمودند که شما سازمان های دولتی را سازمانهای مربوطه را قائم مقام دادگاهها بکنید چنین نیست بموجب این تبصره ۲ آقایان کار در مسالخ جنگل میتوانست خود را بدون هیچگونه تشریفات خلع بد بکنند (مهندس ارفع - باید بکنند) یعنی چه؟ یعنی قائم مقام دادگاه

شده یعنی قائم مقام مراجع قضائی شده یعنی امر قضاوت بدگارد جنگل حاله شده و این درست نیست (صحیح است) متجاوز را کی باید تشخیص بدهد؟ دادگستری آقایان من قبول دارم برای متجاوز مقررات سختی بیاورد ولی کی باید تشخیص بدهد که این شخص متجاوز است آیا کسی که خودش مدعی است (رضوی - تخلفات را ندانگی زاکنی تشخیص میدهد) من هم متاسفم از اینکه کمیسیون دادگستری به این تبصره رأی داد برای همین است برای اینکه جناح عالی ممکن است توجه نفرمائید این برای امور خلافی ممکن است که ضابطین عدلیه نظر بدهند ولی امور حقوقی و امور کیفری که در مرحله بعد از امور خلافی است جز در پیشگاه دادگاهها و مقامات دادرسی کننده نمیتواند منتج به نتیجه قطعی باشد بنابراین مسائلی را که عرض میکنم از این نظر است اقدامات انقلابی بطور قاطع باید با قاطعیت پیش برود ولی یک راه

بیشتر داین اقدامات انقلابی این است که اصول عدالتی و بطور کلی رعایت بشود در این تردیدی نیست من ابتدا در بحث درباره ملی شدن آبها همین جا پشت تریبون عرض کرده آقایان بدانید به جهت اینکه این از اصول منشور است و ملت است از اصول پیشنهادی شاهنشاه است مابطور یکی این موارد موافقت داریم ولی نمیتوانم با این لایحه باین صورت موافق باشیم در اینجا دیگر خواسته های شاهنشاه نیست سلفه وزارت آب و برق است (صحیح است) و این سلفه را ما همانک با اصول انقلاب نمیدانیم و استدعای ما این است متأسفانه مامانثرا اینجا عرض میکنیم بپیمان کیفیت که آقای پردلی فرمودند جز خنده های ملیح چیزی تحول نمیکرد زیرا شاید شما هم به لایحه و هم به آراء اطمینان داشته باشید نمیدانم ولی اینها که عرض میشود مسائلی است که با این پیشنهاد این اقدامات و بایشهرت صحیح انقلاب بستگی دارد و منتهی است که با اجرای خوانست های شاهنشاه ارتباط دارد و لفظ عنایت بفرمائید اگر قرار است که سازمانهای اداری بنام خودشان قضاوت کنند و خودشان داوری کنند خودشان گزین مسلح داشته باشند و خودشان اجرا کنند خودشان اختلافات و دعوی را حل و فصل کنند اگر اکثریت میخواهد امر بدین منوال حرکت کند تصویب کند و رأی بدهد ما باین دلایل که عرض کردم مخالفیم هر لایحه دیگری هم باین کیفیت نباید مخالفت خواهیم کرد با آن مواد خاص چون اینها را برخلاف مواد انقلاب اداری میدانیم (صحیح است) باین جهت است که من هیچ دلیلی بر وجود ماده ۵۲ نمی بینم شأن نزول ماده ۵۲ این است که این اختیارات مندرج در تبصره ها را بطور آب و برق بدهد و چون این برانه منطبق با لایحه ملی شدن آب و برق میدانیم کما اینکه جزو لایحه اصلی هم نبوده بعد صورت پیشنهاد داده شده نم منطبق با اصول انقلاب میدانم علیهذا پیشنهاد حذف ماده ۵۲ را بطور کلی دارم که تقدیم مقام ریاست میکنم (احسن - احسن).

رئیس - آقای مهندس ارفع بفرمائید.
مهندس ارفع - بنده استاد ادبیاتی داشتم بنام شادروان نظام وفا (نماینندگان - خدا رحمت کند) و شعری که همیشه تکیه کلامش بود از آن یادزدن بخاطر دارم که میگفت دلا بیل قوی باید و معنوی - نگرانی کردن به حجت قوی (احسن) بنده همیشه تصور میکنم در

بومی که میشود با کمال متانت و با کمال خونسردی ولی با دلایل نوری مسئله ای را حلای کرد و بحث کرد هیچگونه احتیاجی به داور و با احساسات نیست (احسن) مگر زمانی که خدای کرده دلایل ضعیف باشد در آن موقع میبایست تمسک به چنین بسندی پیدا کرد (یک نفر از نمایندگان - باید همیشه بدلیل فنی توجه داشت) در هر حال بنده امیدوارم بتوانم با کمال حروری پاسخ فرمایشات همکاران جنمدم را عرض کنم بنده نیکمیکردم که همکاران جنمدم و اعضای محترمی که در گوشه سندی احتیاجاتشان بلند بود اقالا بکمر تبه به قانون می شن جنگل ها به قانون اصلاحات ارضی به قانون حفاظت و بر برداری جنگل ها به قوانین متمم قانون اصلاحات ارضی از کیر بران بنام - قوانین انقلابی) و به قوانینی که عنوان قانون نظای در نظر اجماع کرده بودند و مسائل را در اینجا مورد مطالعه فریاده بودند شما وقتی که به قانون ملی شدن جنگل ها بر این مراجع میکنید در ماده اول این قانون نوشته شده تریخ تصویب این قانون کلیه جنگل ها و مراتع اعم از جنگلی و غیر جنگلی وجه وجه ملی محسوب و منق بدولت است و در ماده دوم مسئولیت حفظ و بهره برداری از این منابع به عهده سازمان جنگلبانی است که سلفه قوی که بعدا بتصویب خود آقایان رسیده این مسئولیت منتهی وزارت منابع طبیعی واگذار شده بنابراین قانون ملی شدن جنگل ها تکلیف را روشن کرده مسئولیت حفظ و بهره برداری از این منابع را به سازمان جنگلبانی یا وزارت منابع طبیعی امروز واگذار کرده از این لحاظ است که اگر وزارت منابع طبیعی بخواهد جزئی از این اختیارات خودش را به وزارت منابع دیگری محول بکند و یا برخلاف آنچه که در قانون حفظ و بهره برداری از جنگل ها مطرح است اقدامی صورت بدهد باید با اجازه قوه مقننه باشد برای اینکه در قانون حفاظت و حفاظت از جنگل ها صریحاً تصریح شده که کلیه اراضی جنگلی باید بهره برداری کرد چگونه از این بهره برداری کرد و چگونه آنها را باید حفظ کرد همه چیز است تشخیص با کیست تشخیص با سازمان جنگلبانی است و بعد کمیسیون پنج نفری است همان خبرت را امروز آقایان محول میکنند به وزارت آب و برق و زمین که وزارت آب و برق مثل خان حاکم سابق

میگوید چون قدرت را در دست داریم میآیم متجاوز به اموال ملی شده را خودم گوشش را میکشیم و میاندازم بیرون اینطور نیست در قانون بهره برداری و حفاظت از جنگلها شما تصریح کردید که سازمان منابع طبیعی یعنی وزارت منابع طبیعی مشخص این منابع طبیعی است اگر اعتراض بود معترض میتواند اعتراض خود را تسلیم کند آن اعتراض به کمیسیون پنج نفری احاله میشود کمیسیون رسیدگی میکند بعد از اینکه رسیدگی کرد خلع بد هم میکند بنابراین تمام این تشریفات قانونی را همان وزارت منابع طبیعی طبق قوانینی که تصویب کردید انجام میدهد امروز چه میکنید؟ آن اختیارات در قسمتی از اختیارات وزارت منابع طبیعی را به وزارت آب و برق محول میکنید (دکتر اسفندیاری - مطالعه بفرمائید هیچ همچو چیزی نیست) اجازه بفرمائید بنده ماده ۵۲ را بخوانم، وزارتخانه های منابع طبیعی و اصلاحات ارضی و تعاون روستائی مجازند مراتع غیر مشجر و اراضی موات و بایری که مورد احتیاج وزارت آب و برق به منظور اجرای طرحهای عمرانی باشد در اختیار آن وزارتخانه قرار دهند، این اصل ماده، چرا این اجازه را گرفتند برای اینکه مسئولیت حفظ و بهره برداری اینها با وزارت منابع طبیعی است و در قسمت اراضی موات و بایر با وزارت اصلاحات ارضی است چون مسئولیت را قانون بعهده آنها گذاشته و آنها هستند که میباید تصدی در امر حفظ و نگهداری از اینها را بکنند امروز بدانها اجازه میدهد آن قسمتی را که وزارت آب و برق احتیاج دارد در اختیار وزارت آب و برق بگذارند پس در اصل ماده هیچگونه ناشکالی آقایان نمیتوانند وارد کنند میرسیم به قسمت دوم میگوید وزارت آب و برق رأساً یا بوسیله سازمانها و شرکتهای تابع خود هرگونه دخل و تصرفی که بمنظور بهره برداری لازم بدانند میتواند در اراضی واگذاری مزبور بنماید. اینهم خیلی روشن است برای اینکه تصویب فرمودید در قانون حفاظت و بهره برداری جنگلها که مراتع غیر مشجر بیبوجه قابل تبدیل نیست اراضی جنگلها قابل تبدیل است اما بموجب این قانون اجازه میدهد به وزارت آب و برق که اگر یک مرتع غیر مشجر از طرف وزارت منابع طبیعی در اختیار شما قرار گرفت بمنظور نیازی که دارید این مرتع غیر مشجر را تبدیل کنید این اجازه را ما امروز میخواهیم و کاملاً هم باید بدهیم برای اینکه غیر از این اگر باشد مراتع غیر جنگل قابل تبدیل نیست اراضی جنگل

است که قابل تبدیل است بنا بر این ملاحظه می فرمائید که به
تصویر یک هم نیاز هست که در اینجا ذکر شود حالا می آیم به
تصویر ۲ اجازه فرمائید قبل از اینکه راجع به تصویر ۲
غریبی عرض کنم ابتدا راجع به مرتع مشجر
و غیر مشجر مطلب را توضیح بدهم که مناسفانه در گذشته بنا
توجه بدانکه طبق قانون مدنی بدیهت رساندن جنگلها منع
قانونی داشته و افراد نمیتوانستند این اراضی را به ثبت برسانند
آمده اند اسمی از خودشان اختراع کرده اند به اسم
مرتع مشجر اداره ثبت هم قبول ثبت کرده و اسناد
مالکیت بنام مرتع مشجر یعنی جنگل صادر شده (مصطفوی
نائینی - یعنی اصطلاحی پیش آمده است بنام مرتع مشجر و
غیر مشجر) بنا بر این در موقعیکه قانون ملی شدن جنگلها
نوشته شد برای اینکه کسی نتواند از این مطلب فرار بکند
اشاره شده جنگلها، مراتع مشجر و مراتع غیر مشجر مرتع
مشجر در حقیقت خود جنگل است و باز برای اینکه در تعریف
اینها اختلاف نظری پیش نیاید و نظر افراد شرط نباشد در قانون
تعریف شده که مراتع مشجر به چه میگویند غیر مشجر به چه
میگویند و مرتع به چه میگویند تمام اینها در قانون تعریف
شده و شاید منحصرأ این اولین قانونی باشد که در این کشور
قبل اولش بد تعاریف تخصیص داده شده قانون اصلاحات ارضی
وملی شدن جنگلها و تعاقب این دو قانون قوانین بعدی است
و از اینجا تاریخچه پیدایش تعاریف در قانون بوجود آمده و
برای این بوده که هر کس نتواند مطابق میل خودش مرتع را
تعریف کند اما تصویر ۲ بمنظور حفظ اراضی و اگذاری بصورت
اولیه یاد اثر و جلوگیری از تجاوز به اراضی مزبور وزارت آب
و برق میتواند بوسیله پلیس آب و نظایفی را که طبق مقررات
قانون حفاظت و بهره برداری از منابع طبیعی بعهد وزارت
منابع طبیعی محول شده است انجام دهد. در کجای این
تصویر رسیدگی ماهوی از اشریفات قانونی معاف کرده اند
بعد میگوید «و بدون هیچگونه اشریفات از متجاوزین خلع بد
نماید» شما همین اختیار را در قانون حفاظت و بهره برداری از
جنگلها و مراتع وزارت منابع طبیعی داده اند. در آنجا مشخص
است همینکه وظیفه کمیسیونهای رسیدگی بشکایات انجام گرفت
وزارت منابع طبیعی بوسیله گارد جنگلی میتواند خلع بد بکند

در اینجا عین همان تشریفات را وزارت آب و برق انجام میدهد
بجای گارد جنگلی پلیس آب و برق این وظیفه را انجام میدهد
بنا بر این نه بدون تشریفات و مقررات قانونی کاری انجام نگیرد
برای اینکه آقایان همین اختیار را در قانون حمایت و بهره برداری
از مراتع و جنگلها به وزارت منابع طبیعی داده اند حالا
این اختیار از وزارت منابع طبیعی به وزارت آب و برق منتقل
این نیست که وزارت آب و برق در هر جا رسید بدون رعایت
تشریفات اولیة یعنی احقاق حق و اثبات ملی بودن
منع مورد تجاوز بیاید شخص را از محل بیرون کند
(بزشکیور - این جمله یعنی همین) (رامبد - اگر معترض
بدون تشریفات قانونی این نیست خواهش میکنم بفرمائید
معنایش چیست؟) عرض کردم بعد از اینکه طبق وظایفی که
بعهد وزارت منابع طبیعی واگذار شده ثابت شد که چه
شده و این قسمت عبارت از مرتع است و ملی شده و غیر
بدولت است این موضوع که ثابت شد دیگر نباید در
دنبال ژاندارمری و بگویند ژاندارمری بیا و دست این
را بگیر و بیرون بینداز همان اختیاری که میتوان بدین
داشته باشد پلیس آب دارد و در همین قانون هم اینها را
ضابط دادگستری شما شناخته اند (دکتر عاملی - همین مطلب
بنویسید) مفهوم این است چی نوشته شود؟ عرض کرد
مورد قسمت تصویر سه هم خیال میکنم احتیاج توضیح
نداشته باشد خیلی مختصر اشاره می کنم منابع ملی شدن
نوع است یکی منابع ملی شده ای است که قبلا بوسیله دولت
سند مالکیت صادر شده یعنی باره ای از جنگلها و مراتع
مراتع دشت مغان و مراتع گرگان این مراتع است که
دولت سند صادر شده و بعد هم یک مقدار مراتع و جنگلها
و منابع طبیعی است که طبق قانون ملی شدن متعلق بدولت
است بنا بر این دو نوع منابع طبیعی داریم برای اینکه به
باقی نماید اشاره شده که نسبت به این منابع ملی که سند مالکیت
قبلا بنام دولت صادر شده در مورد اینها تمام مقرراتی که
بالا اشاره شد جاری است و وزارت منابع طبیعی مجاز است
حق خودش را بوزارت آب و برق احاله کند بنده خبر
می کنم با توضیحاتی که عرض کردم دیگر اشکالی وجود
باشد (احسن).

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری بفرمائید

دکتر اسفندیاری - متأسفانه چون بیش از ۵ دقیقه
بف صحبت ندارم کوشش میکنم کوتاه صحبت کنم بعضی از
آبان که بشت تریبون می آیند مقدمه صحبتشان با نتیجه
گیریشان یکی نیست (عباس میرزائی - ولی نه صحبت آقای
مهندس ارفع) می خواستم حضور جنابعالی عرض کنم آقای
میرزائی که جناب آقای مهندس ارفع وقتی راجع بجنگلها
بحث فرمودند خود ایشان ضوابطی را برای گرفتن اراضی
جنگلها یا مراتع مشجر و غیر مشجر ذکر کردند
شده در آخر نتیجه گیریشان این بود که تمام این
تشریفات هیچ (مهندس ارفع - بنده چنین چیزی نگفتم
مورد جلسه را ملاحظه فرمائید) آنچه که
در این بحثها بود این بود که ضوابطی برای گرفتن این اراضی
در نظر گرفته شده ولی این جمله بدون انجام تشریفات قانونی
جست (مصطفوی - فقط خلع بدش بی تشریفات است) پس
تشریفات را میخواهند انجام بدهند و این باید ذکر
شود و فی نوشته نشده یعنی بدون تشریفات قانونی در این
نست هم هست جناب آقای دکتر داپفر من نمیخواهم
حزبی حنوفی را در این ۵ دقیقه در بشت تریبون مجلس
بشکنم و اگر وقت داشتید در خدمت جنابعالی ممکن است
تشریفات بودجه یا جای دیگر صحبت کنیم بعضی از قوانین
بشریفات تشریفاتشان هست چیزی نیست اگر تشریفات
را حذف کنید برای اصل ماده چیزی نمیماند به همین دلیل
سک برای مالکیت یا گرفتن سند مالکیت با صدور سند
مالکیت برای هر فردی حتی وزارتخانه ها و ادارات دولتی
بشریفات خاصی در نظر گرفته شده بنا بر این آنچه که
حاصل اینجا تذکر بدهم و آقایان دیگر هم گفتند این است
که بر قسمت آخر تصویر ۲ چون نوشته شده است بدون
بجنگلها تشریفات قانونی خلع بد بکنند یک اجازه خاصی
بدهد و ما اجازه میدهم بدولت که بدون تشریفات هر چه
که خواست انجام بدهد و من با همه اینکه آقای پزشکیور
بشده حذف ماده ۵۲ را کرده اند بنده در مورد همین قسمت
بشده حذف کرده و با همه آنچه که آقای پزشکیور فرمودند
بشده حذف است ولی اینکه بدون تشریفات قانونی باشد
من ضد این است که برخلاف همه مقررات و قوانینی است
که جمیع شده (احسن).

رئیس - آقای دکتر وفا فرمایشی دارید؟
دکتر وفا - اگر وقت باشد غرایضی دارم.
رئیس - بفرمائید وقت همیشه هست.
دکتر وفا - با کسب اجازه از مقام ریاست و
همکاران ارجمند بنده ناگزیر هستم که اظهار تأسف کنم از
اینکه همکار محترم و دوست بسیار ارجمند سرور گرامی
جناب پزشکیور در بعضی مواقع شاید دچار احساسات میشوند
و با آن بیان بسیار شیوا و رسای خود جملات بسیار قشنگی
میسازند که مبتنی بر همان احساسات است عرض کنم همکاران
ارجمند ما باید این را توجه داشته باشند که انقلاب یعنی
دگرگونی یعنی دگرگونی همان اصول و ضوابطی که بوسیله بوده
است بنظر ما و برای تغییر دادن آنها ما مجبور هستیم که مقررات دیگری
وضع کنیم (دکتر فریور - بفع مردم نه فتواد اینست) اجازه
بفرمائید به این هم میرسیم اصول در شئون مختلف و پدیده های
مختلف زندگی متفاوت هستند اصول حقوقی قابل تغییر هستند
جناب آقای پزشکیور دلیلش هم این است که شما قانون لایزال
و ابدی هیچوقت نمیتوانید وضع کنید جز قوانین الهی (صحیح
است) اصول حقوقی است که قابل تغییر است جناب آقای
پزشکیور همکار عزیز مگر اصل برتری و احترام بحق
اکثریت اصل مسلمی نبود پیش از انقلاب مگر اصل عدالت
اجتماعی و تأمین و تعمین عدالت اجتماعی در ایران اصل مسلمی
از نظر ما نبود؟ پس چرا تا قبل از انقلاب اینها جز جملاتی
روی کاغذ چیز دیگری نبودند؟ این انقلاب را با رهبری
خرمدانده شاهنشاه آریامهر شروع کردیم و ما در هر لباس و
کسوتی که باشیم از پاسداران و از مجریان این انقلاب هستیم
(احسن) ما دیدیم که قانونی آمد بنام قانون اصلاحات ارضی قانون
اصلاحات ارضی آیا برای تغییر دادن اصول که بنویسیده فتواد الیسم
نبود؟ این قوانین اصلاحات ارضی بود که این اصول را تغییر
داد و اصل مسلمی که در قانون مدنی است که میگوید حتماً قصد
و رضای طرفین باید باشد، مگر نه بنا بمقتضیات زمان و مکان
اصول حقوقی تغییر میکنند؟ جناب آقای پزشکیور فرق
است بین اینکه ما بنشینیم و در موضوعی بحث کنیم که در
اکل های مختلف در کتابهای مختلف نوشته شده و بحث شده
و این را در یک کادر چشم بسته ای قرار بدهیم و بگوئیم که
چون این اصول هست این اصول تا قیام قیامت باید باشد، بنظور

نیست این اصول باید تغییر بکند اگر توجه بمفهوم انقلاب و تعریفی که از قانون و وضع قانون در اجتماعات میشود بفرمائید کاملاً توجه خواهد شد از نظر تکنیک کار و از نظر نحوه تصرف اراضی موات و بایر یا منابع طبیعی یا جنگلی و با مراعات همکار محترم جناب آقای مهندس ارفع توضیحات کافی فرمودند ولی عرض مختصر بنده این است که اگر در این مسافرتی که جناب آقای دیبیم اشاره کردند افتخار همسفری شما را داشتیم برای العین میدیدم و مشاهده میفرمودید که چه اشکالاتی در عمل ممکن است پیش بیاید فرق است بین بحث و صحبت در باره اکل‌های مختلف و اصول و ضوابط مختلف حقوقی بین المللی یا مملکت با اضل فکر بیروی از اصالت حقیقت و واقعیت و واقع بینی (دکتر بیبوی - جناب آقای رئیس بحث در کلیات است؟) انسان امروز نماینده امروز که نماینده ای است انقلابی باید واقع بین باشد باید حقایق را ببیند باید بادین این حقایق و شکافین موضوعات راه تازه ای پیدا کند و آن اصول و ضوابطی را که ما برای العین می بینیم بدر دما روز و بدر دما انقلاب نمی خورد تغییر دهد و این موضوع مستند به فعل است به قول فقها بدلیل اینکه باید ریشه فتوای لیس را در هر بدیده ای ریشه کن کرد (احسن) و لو در ضوابط حقوقی (صحیح است) و امام موضوعی که عرض کردم تشریف آورده بودید میدیدید برای اینکه ۱۷ کیلومتر کانال کشیده شده بعد این کانال را بطرف فوئانات بردانند که آب را بر دهنده فکری می کنم ۶۰ متر مکعب در ثانیه آب باید برود بنده اگر بیایم تشریفات قانونی را اینجا دستبند بخودم بنم شمایه وکیل عدلیه هستید بهتر از بنده میدانید که تشریفات زائد قانونی چه مشکلاتی ایجاد میکند جناب آقای رامید، فرق است بین مفهوم بدون تشریفات قانونی و مفهوم بر خلاف قانون بودن این را توجه بفرمائید (پزشکپور - شما که وکیل دادگستری هستید تشریفات قانونی را دستبند نفرمائید) عرض می کنم دستبند، لازم نیست که دستبندی باشد تا آخر عمر بدست من، ممکن است دستبندی باشد برای بیست و چهار ساعت که در این بیست و چهار ساعته کارهای مهمی بتوانم انجام بدهم ولی دستم بسته باشد شما جناب آقای پزشکپور در قانون شوراهای داورى خانه های انصاف نوشتید بدون تشریفات قانونی و آئین دادرسی یعنی پرسودر خیلی عذر

میخواهم یعنی روش و روال یعنی آئین دادرسی یا آئین رسیدگی این را می گویند تشریفات قانونی، فرق است. استدعا میکنم توجه بفرمائید بارها اشاره شد وقتی که صحبت می شود از بدون بودن از تشریفات قانونی، جناب آقای رامید داد میزند که پرسودر می خواهیم برخلاف قانون عملی انجام دهیم.

رامید - من دادمیز نم که وجدان را در نظر بگیرد من دادمیز نم بر آنهایی که خود را وکیل دولت میدانند.

دکتر وفا - استدعا می کنم توجه بفرمائید.

دکتر رهنوردی - اجازه بدهید حرفشان را بزنند.

رامید - اینها مقدمات تأمین وکالت است نه نوع حق مردم.

دکتر وفا - شما اینطور استنباط می کنید ما اگر فتنه وجودی این لوایح این قوانین انقلابی را در نظر بگیریم که آن عبارتست از برتری دادن و ترجیح دادن حقوق اکثریت مردم بر اقلیت من فکر نمی کنم که جای گله ای باشد میگویم آقایان وزارت آب برق میخواهم کانال یکشم که هزاران هکتار زمین را مشروب کم سازی کنم انشعاب آب بدهم حفاری کنم اگر مجبور باشم بم مطابق تشریفات قانونی یک عرض حال بدهم به دادگستری و یگویم حسنعلی جعفر ۷۰ متر مربع مالک است شما بیایند این وقتی که من و شما بهتر میدانیم رسیدگی کنید یا بدست سال بنده منظر شویم که حکم بنده بدهند بر نفع یا خلع بنده بنده که از کار گذشته، این برنامه انقلابی لازم است این است بنده عذر می خواهم وقت همکاران محترم را گرفتم (احسن).

رئیس - آقای خواجه نوری بفرمائید.

خواجه نوری - در باره این ماده مطالبی گفته شد طرفین که حاکی از حسن نیت بود و مخصوصاً رفقای بنده آقای مهندس ارفع و آقای دکتر وفا جنبه واقع بینی موضوع را کاملاً تشریح کردند مخصوصاً آقای مهندس ارفع خوب بیان کردند که آنچه که مربوط به تشریفات رسیدگی با هم حرفی بین اشخاصی که ما متجاوز بخواهیم بشناسیم با اشخاصی که بخواهند به اصول ملی بودن مترافع و جنگلها تخطی کنند یا هیئت های پنج نفری پیش بینی شده که آن هیئتها وظیفه خودشان را انجام میدهند (صحیح است) بنابراین این نسبت را مخصوصاً آقای مهندس ارفع بطور مشروح بیان فرمودند

ری اینکه هر نوع شبهه ای رفع بشود و مجلس شورای ملی که ماری نمیدهم که عملی خدای نخواسته بدون رعایت تشریفات قانونی بدون رعایت مقررات اداری از طریق مأمورین بجهت شود ولیکن با مطلب هم هست که در کلیات مخصوصاً آقای رامید تذکر دادند و آن این است که ما باید توجه داشته باشیم که در گذشته انقلاب زدگی می کنیم در زمانی زندگی می کنیم که بفرمان وضع کردیم باید با قدرت اعمال بشود و بمورد اجراء نشسته شود و اگر مأمورین ما قدرت عمل نداشته باشند نمیتوانند آن وظایف انقلابی خودشان را انجام بدهند (صحیح است) و لازم است این است که دولت متکی به همین مجلس باشد تا بتواند این وظایف خود را به اشد طریق انجام دهد تا این با توجه به تمام مطالب و با توجه به تذکراتی که آقای مهندس ارفع دادند با آقای وزیر آب و برق هم که الان بحث کردیم ایشان قانع هستند که رعایت تشریفات را تا آن حد که ممکن است وقتی هیئت ۵ نفری رای داد مسلماً خلع بدین ترتیب آن شخص متجاوز ضرورت دارد بنابراین بنده بسیار می کنم که اگر جناب آقای رئیس اجازه بفرمائید بنده این ترتیب اصلاح بنده گمان میکنم نظر اقلیت را تأمین بکند و در این شکل نوشته شود:

تبصره ۲ - منظور حفظ اراضی و اگذاری بصورت زمین در آنجا که از تجاوز به اراضی مزبور وزارت آب برق و سایر دولتها و سایر ادارات و وظایفی را که طبق مقررات قانون حفظ و بهره برداری از منابع طبیعی بعهده وزارت منابع طبیعی بوده است مستقیماً انجام دهد و از متجاوزین خلع بدین ترتیب اگر اجازه بفرمائید که مستقیماً اضافه شود آن وقت پس از آن هیچگونه تشریفات یا احذف کنیم چون این در این صورت است از مقام ریاست اجازه می خواهم برای اینکه در این ترتیب است شود این اصلاح انجام بشود.

رئیس - آقای پزشکپور جنابعالی موافقت؟

پزشکپور - به این کیفیت ایراد ندارد.

رئیس - آقای دکتر اسفندیاری جنابعالی موافقت؟

دکتر اسفندیاری - بنده هم موافقم.

رئیس - سایرین بماده ۵۲ با اصلاحی که در تبصره ۲ مذکور است موافقت میفرمائید؟

میکنم فیلم فرستند (اکثر ترخاستند) تصویب شد. ماده ۵۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۳ - وزارت آب و برق موظف است در مناطقی که طرحهای عمرانی یا قانون ملی شدن آب بمرحله اجرا در آمده است نرخ متوسط تمام شده آب را بر حسب متر مکعب بتدریج در هر ناحیه یا حوزه آبریز برای کلیه مصرف کنندگان پنج سال یکبار با توجه به هزینه های جاری شامل مدیریت و نگهداری و تعمیر و بهره برداری و هزینه استهلاک و بهره سرمایه تعیین و اعلام دارد و همچنین تدریجاً آب مصارف کشاورزی را برای محصول واحد در تمام کشور یکسان تعیین و وصول نماید. ضروری که بعلت گرانتر بودن هزینه استحصال آب در یک منطقه آبریز سازمان یا شرکت مزبور تحمیل میگردد از محل درآمد شرکتها یا سازمانها باینکه در منطقه آبریز دیگر بعلت ارزانتر بودن هزینه استحصال عاید میشود جبران کند و آب بران موظف بپرداخت بهای آب مصرفی بر اساس نرخ مذکور میباشد و الا آب مصرف کننده که حاضر بپرداخت آب بها نگردیده است پس از برداشت هر محصول قطع میشود و علاوه آب بهای معوق طبق مقرراتیکه در این قانون پیش بینی شده است وصول خواهد شد تحویل مجدد آب مستلزم پرداخت هزینه هاییکه تعیین میشود خواهد بود.

در صورتیکه آب بران مستشکف ظرف مهلت مقرر در تبصره ۶ این ماده که از طرف مدیران ورؤسای مناطق و نواحی آبیاری تعیین میشود بدهی خود را پرداخت ننمایند و بسا ترتیب قابل قبولی برای تصفیه حساب خود بر قرار نسازند متصدی و مسئول منطقه یا ناحیه مر بوط صورت بدهی را جهت صدور اجرائیه به اداره ثبت محل ارسال خواهد نمود و اداره ثبت مکلف است بر طبق مقررات اجرای اسناد رسمی لازم الاجرا اقدام بصدر ورقه اجرائیه و وصول مطالبات از بدهکار نماید.

تبصره ۱ - شرکتها و سازمانهای مذکور در این قانون از تاریخ تاسیس از معافیتهای مالیاتیکه در قانون مالیات بر درآمد برای شرکتها خصوصی (کشاورزی و صنعتی)

در نظر گرفته شده بهره مندی میشود و بمنظور اعمال نرخ واحد برای محصول معین در مناطق مختلف کشور شرکتها و سازمانهای نفع دهنده زمین شرکتها و سازمانهای ضرر دهنده را بشخص وزارت آب و برق بپزیند خود منظور و شرکتها و سازمانهای ضرر دهنده پرداخت میکنند و سود خالص که به این ترتیب محاسبه میشود پس از انقضای مدت معافیت مشمول مقررات مالیاتی است.

تبصره ۲ - میزان بهره سرمایه که در نرخ آب باید احتساب شود در مورد مصارف کشاورزی با توجه بوضع اجتماعی و اقتصادی در هر منطقه ای که وزارت آب و برق تشخیص دهد حداکثر تا ده سال اول بهره برداری در نرخ منظور نمیشود و پس از دوره معافیت بنا به پیشنهاد وزارت آب و برق از طرف هیئت وزیران تعیین میشود.

تبصره ۳ - پس از صدور پروانه مصرف مفید در هر ناحیه یا منطقه نرخ احتساب آب بباطبق ماده ۵۳ این قانون خواهد بود لیکن در نواحی که تأسیسات ذخیره و انحراف و انتقال و توزیع آب تکمیل نشده باشد تا تاریخ خاتمه تکمیل طرح هزینه های استهلاک و بهره سرمایه در نرخ آب بهای دارندگان حقایق قبلی بمیزان حجم آب مندرج در پروانه محسوب نخواهد گردید.

تبصره ۴ - کلیه وجوه دریافتی بموجب این قانون بهره عنوان طبق اساسنامه شرکتها و سازمانهای آب که مسئول اداره رودخانهها و سایر منابع آب میباشد بمصرف هزینه های جاری و بهره برداری و نگهداری و استهلاک و تکمیل تأسیسات و کمک احتمالی بشرکتها ضرر دهنده موضوع تبصره ۱ این ماده خواهد رسید. در محاسبه نرخ آب بهره سرمایه برای مصارف شهری مراکز استانها و مراکز صنعتی ۶۰ درصد و مصارف شهری سایر شهرها ۳۰ درصد محسوب میشود.

تبصره ۵ - وظایف مقرر در ماده ۱۶ قانون سابق بنگاه مستقل آبیاری تا اجرای قانون ملی شدن آب در هر ناحیه و هر منطقه رأساً بوسیله وزارت آب و برق یا شرکتها و سازمانهای تابع انجام خواهد شد و عواید حاصله صرفاً مصرف اداره و مرمت تأسیسات آبیاری حوزه مربوط خواهد گردید.

تبصره ۶ - مدت اخطار قطع آب بعلت عدم پرداخت

آب بها بشخص وزارت آب و برق از یکماه ناچیز میباشد.

رئیس - در ماده ۵۳ نظری نیست آقای رئیس اسفندیاری بفرمائید.

دکتر اسفندیاری - در تبصره ۲ ماده ۵۳ مزیند گفته شده که میزان بهره سرمایه که در نرخ آب باید احتساب شود این وضع پیش میاید که این نرخ سرمایه با آنچه در ماده ۲۸ ذکر شده نیز یک جور بحساب می آید. در صورتی اینجا من عقیده ام این است که وزارت آب و برق به آن نرخ آبی که معین میکنند با آن نرخ آبی که از مردم گرفته میشود و بسیاری داده میشود و با نرخ بهره که حساب کرده و معایرت دارد و من عقیده ام این است که آقای وزیر آب و برق در عوض اینکه چیزی اضافه کنیم تذکر بفرمائید محسوس وزارت آب و برق هست نه مخصوص سرمایه گذار حسابی که باید بهره سرمایه به آنها داده بشود این تذکر بجهت صورت جلسه ذکر کنند که اقاله در آنجا هم باشد و در صورت قرار بگیرد.

رئیس - آقای مهندس روحانی بفرمائید.

مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - در تبصره

ماده ۲۸ اگر توجه بفرمائید مربوط است به جاهایی که بهره بد اشخاص است و ما فعلاً ممنوع کردیم آب فروشی را اینک اشخاصی برای جاهای تأسیساتی را بوجود آورده اند اجازه دادیم که بتوانند آب فروشی کنند و بهره سرمایه علاوه بر مخارج نگهداری و ترمیم و استهلاک آنها کنند آن عبارتست از روابط مردم با مردم در اینجا بفرمائید که نرخ آب حساب شده و برای وزارت کشاورزی اجازه گرفته شده که حداکثر تا ده سال بر حسب سرمایه و نژاد و نژاد یکی به بازار و دیگری بوزیران حساب کنند بفرمائید که در مورد مصارف شهری یعنی آن جایی که بمصرف شهر نشین میرسد و حداکثر بهره ۶۰ است و در سایر شهرهای غیر از مراکز استان یعنی شهرستانها ۳۰ درصد منظور شده پس معلوم شده که در مورد کشاورزان ۶۰ درصد نخواهد بود و شاید هم کمتر خواهد بود و این در اخطار گذاشته شده که در هر منطقه با توجه بشرايط اقتصادی و پیشرفتی که در هر منطقه نصیب شده با بعلل اینکه در

روند کارون را در خوزستان گذاشته و خودش معائنات بطالع را میریزد شما یک مقدار اضافه بهائی به اصطلاح برای کار کشاورزی از مردم بگیرد که باز تلاقی آن بشود فرض بفرمائید گران شدن آب را در جای دیگر جبران کنید ما

نظیر چنین خسارتها را دیده ایم مثلاً ما بنزین را بای بالایشگاه آبادان بهمان قیمت میخریم که در سرخس نادری میخرند و این گرانی بنزین را مردم خوزستان نسبت بمصرف خودشان میدهند (دکتر المونی - شکر را هم بفرمائید) شکر را هم همینطور (مهندس روحانی - گاز و فویل و غیره را هم بفرمائید) گاز و فویل هم همینطور ولی اگر قرار بگذاریم که آب را از نظر اینکه قیمتی ندارد یا هزینه ای برای دولت ندارد و ما بخوانیم تحمیل کنیم و قبلاً اضافه کنیم برای اینکه جای دیگر را جبران کنیم پس بنده استدعا میکنم تفاوت بازده محصول را در گرگان با خوزستان در نظر بگیرد (مهندس صائمی - نرخ گندم مگر فرق دارد؟) نرخ گندم در هیچ جا فرق نمیکند ولی شما حساب کنید که گندم در خوزستان چقدر تمام می شود و در گرگان چقدر تمام میشود جناب آقای وزیر آب و برق به بنده اشاره بفرمائید که این مسائل را در نظر خواهند گرفت بنابراین بنده عرض ندارم.

رئیس - نظر دیگری در ماده ۵۳ نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۳ اصلاحی که بعمل آمد رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۴ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۴ - دارندگان حقایق قبلی از منابع سطحی که مشمول ماده ۷ این قانون میشوند متناسب با حجم آب مصرفی طبق پروانه صادره برای مدت ده سال از سی درصد تخفیف آب بها بهره مند میشوند.

رئیس - نسبت بماده ۵۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۴ رأی میگیریم خانها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۵ قرائت میشود (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۵ - آلوده ساختن آب بپرنحوی از انحاء ممنوع است و مؤسساتی که آبرها بمصارف شهری یا صنعتی یا معدنی می رسانند موظفند طرح تصفیه آب و دفع فاضل آبرها باتصویب

وزارت آب و برق و وزارت بهداشتی بپایه و اجرا نمایند.
تبصره - در مواردی که بسبب عدم کفایت مقدار آب قابل استفاده بکاربردن مکرر آب ضرورت داشته باشد مؤسسات مورد بحث در ماده فوق موظفند بنا بر دستور وزارت آب و برق، آب را تصفیه کرده مکرراً بکار برند.

رئیس - نسبت بماده ۵۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۶ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۶ - منظور از آلوده ساختن آب آمیختن مواد خارجی بآب است بهمیزی که کیفیت فیزیکی یا شیمیایی یا بیولوژیکی آنرا بطوریکه مضر بحال انسان و چهارپایان و آبیان و گیاهان باشد تغییر دهد. مواد خارجی بقرار زیر است: مواد نفتی - ذغالی - اسیدی و هرگونه اضعاف کربنی و نفتنی مواد مضر شیمیایی اغم از جامد و مایع از هر بالایا شگاه با منبع گازی و یا دستگاههای رنگ کاری و الکل کشی و کارگاهها و کارخانجات شیمیایی و معدنی و صنعتی و مواد غذایی و فاضل آب شیرها.

رئیس - آقای مسعودی بفرمائید.

کازم مسعودی - در اینجا چون بطور کلی نام برده شده من میخواستم استدعا کنم از جناب آقای وزیر آب و برق که یک مدتی اگر بگذرانند برای اینکه از نظر محل انتخاب خود میگویم که آنجا کارخانه فند هست و البته آنجا الآن اقدام شده برای اینکه تصفیه بکنند فاضل آنرا ولی یکماه دیگر موقع بهره برداری است و مردم چغندرهایشانرا میآورند و کارخانه مشغول میشود و اینهم مدت میخواید یعنی باید سفارش داده بشود تا این دستگاهها بیایند بعد برود آنجا و انجام بدهند (دکتر اسفندیاری - بماده ۵۷ توجه بفرمائید) روی این حساب فکر کردم برای اینکه ابهامی نباشد اگر این موضوع را تأمین بکنید خیلی متشکرم.

رئیس - آقای مهندس روحانی بفرمائید.

مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - توجه بفرمائید

که در ماده ۵۷ وزارت آب و برق اجازه داده شده که بوزارت بهداشت بپایه و وزارت بهداشتی وزارت آب و برق و سازمان شکاربانی و صید برسد، آئین نامه مخصوصی تدوین بکنند که در آن آیین نامه مدت و زمان منظور میشود و اگر در مدت و زمان احتمالی تخلف کرد سانکسیونهای این کار را خواهیم گذاشت و بفرمایند جنابعالی تأمین میشود.

رئیس - نظری دیگری در ماده ۵۶ نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۷ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۷ - وزارت آب و برق موظف است بمقتضای وزارت بهداشتی و وزارت کشور و سازمان شکاربانی و صید آئین نامه مخصوصی بمنظور جلوگیری از آلودگی آب و تعطیل تأسیساتی که موجب آلودگی میگردد تهیه و تصویب هیئت وزیران بموقع اجرا گذارد.

رئیس - در ماده ۵۷ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۷ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۸ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۵۸ - کارکنان وزارت آب و برق و شکاربانی و سازمانهای آن وزارت و کارکنان وزارت کشاورزی و صید شکاربانی که طبق حکم وزارت آب و برق و برابر آئین نامه مربوط مأمور جلوگیری از آلودگی آب و تعطیل نه بوسیله از کارخانه یا مؤسسه میشوند موظفند از آلودگی آب بوسیله مقررات جلوگیری کنند و در صورت تکرار متخلف را بوسیله مأمورین انتظامی یا پلیس آب به نزدیکترین مرجع قضائی تسلیم کنند.

رئیس نسبت بماده ۵۸ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۸ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۵۹ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

فصل هشتم - تخلفات و جرائم

ماده ۵۹ - هر کس در بهره برداری از آب جاه بیش از حد مقرر در پروانه مصرف اقدام نماید و یا مقررات وزارت آب و برق را در نحوه استفاده از آن رعایت نکند بپرداخت جریمه بزرگتری تا سی هزار ریال محکوم و در صورت تکرار پروانه او لغو خواهد شد و در صورت تیکه بدون پروانه از جاه در استفاده نماید جاه از طرف وزارت آب و برق با حضور مأمورین در دسترس مسدود و عندالاقضا بر خواهد شد.

رئیس - نسبت بماده ۵۹ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بماده ۵۹ رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقت خواهند میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۰ قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۰ - اشخاص زیر به پرداخت دوهزار تا پنج هزار ریال جریمه محکوم خواهند شد: ۱- هر کس عمداً بدون اجازه در بجه و مقسمی را باز کند و در تقسیم آب تغییری دهد یا دخالت غیر مجاز در وسائل دیگری آن نماید یا بنحوی از انحاء امر بهره برداری از آب عمومی را مختل سازد.

۲- هر کس عمداً آبی را بدون حق یا اجازه مقامات مسئول مجاری یا شبکه آبیاری متعلق به خود منتقل کند و بجه دیگری در آن حق دیگری به او نرسد.

۳- هر کس آب حق دیگری را بدون مجوز قانونی تصرف نماید.

۴- هر کس عمداً بنحوی از انحاء بضرر دیگری آبی را تصرف نماید.

۵- هر کس عمداً آب رودخانهها و انهار عمومی و مجاری و بجهان و منابع و قنوات و جاهها را با اضافه کردن مواد خارجی بنحوی درج در ماده ۵۶ این قانون آلوده کند یا بوسیله هرگونه عملیات غیر مجاز در آن بجهان و منابع و قنوات و جاهها را با اضافه کردن مواد خارجی بنحوی درج در ماده ۵۶ این قانون آلوده کند یا بوسیله هرگونه عملیات غیر مجاز در آن بجهان و منابع و قنوات و جاهها را با اضافه کردن مواد خارجی بنحوی درج در ماده ۵۶ این قانون آلوده کند.

۶- هر کس از مقررات مندرجه در پروانه مصرف آب تخلف نماید یا بدون اجازه وزارت آب و برق پروانه خود را بدیگری منتقل نماید یا از مقررات موضوعه وزارت آب و برق در اجرای مواد فصل دوم این قانون تخلف کند.

۷- هر کس بدون رعایت مقررات این قانون بحفر حاد و یا قنات و یا بهره برداری از منابع آب مبادرت نماید.

تبصره - در مورد بندهای ۲ و ۳ و ۴ با گذشت شاکلی خصوصی تعقیب موقوف میشود.

رئیس - آقای فرهاد بوز بفرمائید.

فرهاد بوز - با اجازه مقام ریاست و خانمها و آقایان همکاران محترم امروز خوشبختانه ما بتصویب نهائی لایحدهای

میرسیم که جنبه اجرائی بدیگری از اصول مقدس انقلاب اجتماعی ایران میدهد بنده تصور نمیکنم در سراسر مملکت هیچ فردی باشد که با اصل ملی شدن آب و تأثیر این اصل در احیای اقتصاد کشاورزی ما کوچکترین مخالفت یا شک و تردیدی داشته باشد (صحیح است) لایحه را وقتی بنده مطالعه کردم با اینکه در خیلی از مواد فکر میکردم که تعمق بیشتر و رعایت جنبه های مختلف ضرورت دارد با وجود این بدیروزی از یک اصل که

وقتی مسئولیتی بدستگاهی واگذار میشود در درجه اول بایستی همه اختیارات و امکاناتی را که آن دستگاه لازم میدانند تا جاییکه مغایر با اصول نباشد با او داد قبول داشتم و بهمین مناسبت در موادی که جنبه علمی و فنی و ابتکاری برای اجرای اصل ملی شدن آب دارد کوچکترین عرضی نکردم و کمترین پیشنهادی ندادم بلکه اصل در این قانون مورد توجه من قرار گرفت که فکر میکردم با پیشنهاد اینکه صورت یک تبصره در ماده

۵۹ قبلی که تبدیل بماده ۶۰ فعلی شده است مورد استقبال اولیای وزارت آب و برق قرار بگیرد بنده تبصره ای را که پیشنهاد کردم و متأسفانه در کمیسیون مورد عنایت قرار نگرفت قرائت میکنم و دلالتش را توضیح میدهم قضاوتش را بفرمایند اکثریت خانمها و آقایان موکول میکنم بنده در قبال تمام اختیارات فوق العاده ای که در این قانون ضرورت زمان بمأمورین وزارت آب و برق داده شد تنها یک ضابطه بر رعایت حسن اداره صحیح و بر رعایت وجود ضابطه ای بین مردم و مأمورین آن وزارتخانه، بر رعایت تسهیل در امر مدیریت و مسئولیت وزیر و اولیای آن وزارتخانه و بالاتر از همه

برغایت یکی دیگر از اصول مقدس انقلاب ایران یعنی اصل انقلاب اداری چنین پیشنهادی تقدیم کردم پیشنهاد بنده بصورت این تبصره است: هرگاه کارکنان وزارت آب و برق بشفع خود بادیگری در صدور پروانه مصرف آب اعمال نفوذ کنند و موجب شوند که بیشتر از میزان استحقاقی پروانه مصرف صادر گردد بدحس نادبی از یکسال تا سه سال محکوم خواهند شد این را بنده در ذیل ماده ۶۰ که برای مصرف کننده انواع و اقسام تنبیهات و جرائم قائل شده‌اند پیشنهاد کردم از نظر روانی در جامعه تأثیر منفی دارد از نظر اداری برای اولیای وزارت آب و برق تسهیلاتی فراهم میکند از نظر رعایت اصل انقلاب اداری بمردم مملکت ما تأمین داده میشود که وقتی نمایندگان انقلابی آنها بنا به استدلالی که آقایان فرمودند که اصل انقلاب ضرورت لویح انقلابی دارد آنچنان اختیارات مطلقه بمامورین یک وزارتخانه میدهند در مقابل این مامورین هم باین مسئولیتی دارند و مورد مؤاخذه و تنبیه قرار خواهند گرفت این اساس فلسفه پیشنهاد من بود که متأسفانه در کمیسیون مورد عنایت نمایندگان و اعضای محترم کمیسیون قرار نگرفت بنده توضیح مختصری عرض کردم تفاوت را در این باره بعد نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که نماینده بعد از انقلاب هستند محول میکنم.

رئیس - نظر دیگری نسبت بماده ۶۰ نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد آقای فرهادپور قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید تبصره زیر بماده ۵۹ اضافه شود:

تبصره - هرگاه کارکنان وزارت آب و برق بشفع خود یا دیگری در صدور پروانه مصرف آب اعمال نفوذ کند و موجب شود که بیش از میزان استحقاقی پروانه مصرف صادر گردد بدحس نادبی از یکسال تا سه سال محکوم خواهند شد.

رئیس - آقای خواجه نوری فرمائید.

خواجه نوری - جناب آقای فرهادپور فرمودند که در این ماده چنین مجازاتی برای مصرف کننده پیش بینی شده است در صورتیکه چنین چیزی نیست برای مصرف کننده نیست برای تولید است برای کسی است که بحق دیگری

تجاوز میکند حتماً به دیگری را از بین میبرد یا خرج استحقاقش استفاده میکند یا آبی را آلوده می کند و به دیگران عمومی ضرر و زیان وارد می آورد برای این اشخاص مجازاتهای را پیش بینی کرده‌اند ولیکن يك اصل کمی است که مأمور دولت هیچوقت در بنده مجازات قرار نگیرد هر مأمور دولتی سوء استفاده از مقام خودش بکند مثلاً قانون مجازات عمومی تعقیب میشود هر مأمور بیکه حاکم را ضایع بکند مطابق قانون مجازات عمومی تعقیب قرار میگیرد و مجازات میشود این قانون در هیچکدام از این جناب آقای پزشکی و آقای شیخ الاسلامی بهتر از بنده هستند به اصول قضائی مسلماً قابل تعقیب هستند و لزوم است برای این مورد که جنابعالی تذکر دادید که برای هر مأمور يك مجازات خاصی در قانون مجازات عمومی پیش بینی شده بموجب تبصره آنها هم يك چیزی اضافه کنیم شاید مجری که پیش بینی کردید ضعیف تر از مجازاتی باشد که در مورد سوء استفاده از مقام یا تضییع حق دیگری قبلاً پیش بینی شده فکر میکنم که این پیش بینی که شما فرمودید مجازات را ضعیف تر میکند و شدید تر نمیکند به این جهت بود پیشنهاد جنابعالی مورد موافقت کمیسیونها قرار نگرفت.

رئیس - آقای فرهادپور قانع شدید؟

فرهادپور - اگر اجازه فرمائید توضیح مختصری

بدهم.

رئیس - فرمائید.

فرهادپور - بنده با احترام کاملی که برای من در شخصیت جناب آقای خواجه نوری قائلم متأسفانه توضیح ایشان بنده را قانع نکرد دلیل اینکه در يك مورد ما بیکه قوانین انقلابی مؤخر نمیشود که تابع قوانین و ضابطه قضایی باشد و يك ضابطه خاص برایش در نظر گرفتیم یعنی اگر چنین جزائی که برای تخلف از قانون در نظر گرفته شده و پیشی شده و آنچه در گذشته بوده است جامع و کافی بود برای مجازات آینده که دیگر ما اینقدر مورد نمیگذاشتیم جناب آقای خواجه نوری در قوانین و مواردی که بصورت تازه پیشی کمتر پیش بینی شده بنده يك مثال که کوچک حضورتان بود میکنم قضایاتش با خود جنابعالی اگر خاطر مبارک باشد در جنگ قندوشکر جیره بندی بود کوبن تقسیم میکردند

نظری که بیست هزار کوبن داشت ده هزار کوبن کم آورده بود و کوبن در بازار آزاد صد و پنجاه تومان قیمت داشت اورا توقیف کردند و در محکمه بقیمت ناگذاشت و چاپ آن محکوم شد برای اینکه در قانون پیش بینی نشده بود که اگر کسی کوبن کسر کرد فلان تنبیه را برایش قائل شوید قانون ملی شدن آب و صدور پروانه مصرف در هیچ يك از قوانین جزائی ما يك چنین موردی نیست که پروانه زیاد صادر کردن یا کمتر صادر کردن مجری داشته شد و در هیچ جا به آن اشاره نشده بهمین دلیل در این جزائی ناظر میشد بر اعمال متصدیان صدور پروانه به چنین پیشنهادی تقدیم نمیکردم و مجدداً عرض میکنم پیشنهاد بنده در جهت تسهیل مدیریت است در جهت تعیین يك ضابطه بمرمورین متخلف و مراجعه کنندگان است البته متصورم که عرض کردم مصرف کنندگان هم متخلف هستند ولی صرف کسانی که کارش را صحیح انجام میدهد مورد احترام است مأموری هم که کارش را خوب انجام میدهد پروانه صحیح صادر میکند مورد احترام است اینکه من عرض میکنم برای مأمورین است که فرموده پادشاه ما ارزش هر قطره آب از طلا بیشتر است در این مسئله خاص ضرورت دارد يك ضابطه قضایی قائل فرمائید حالا باز هم من میگذارم به رأی و

تصمیم فرمایید محترم اکثریت.

(بشرح زیر قرائت شد)

فصل نهم - مقررات مختلفه

ماده ۶۲ - ملی شدن آب و مواد و مقررات مربوط به آن تدریجاً در حوزه آبریز رودخانهها و منابع آب زیرزمینی منطبقه بمنطقه واحده بد ناحیه با توجه به امکانات مالی و فنی و بر نامد های عمرانی آگهی و اجرا خواهد شد.

تبصره - آن قسمت از مواد و مقررات که مختص به اجرای ملی شدن آب است در ناحیه یا منطقه ای که هنوز تمام موجبات و مقدمات ملی شدن فراهم نگردیده است موقتاً اجراء نمیشود، تشخیص این مقررات خاص بعد از وزارت آب و برق است.

رئیس - در ماده ۶۲ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۶۲ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۳ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۶۳ - وزارت آب و برق موظف است که ششماه قبل از آغاز اجرای ملی شدن آب محدوده ناحیه یا منطقه مورد نظر را آگهی نماید تا مشمولین بوظایف و تکالیف خود و وزارت آب و برق واقف گردند.

رئیس - در ماده ۶۳ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۶۳ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۴ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۴ - تشخیص صلاحیت علمی کارشناسان رشته های مختلف فنون توسعه منابع آب و آبیاری در مورد اخذ پروانه کارشناسی رسمی با وزارت آب و برق است.

رئیس - در ماده ۶۴ نظری نیست؟ (اظهاری نشد) رأی میگیریم بماده ۶۴ خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش

رئیس - يك بار دیگر پیشنهاد آقای فرهادپور قرائت میشود.

(بشرح سابق قرائت شد)

رئیس - به پیشنهاد آقای فرهادپور رأی میگیریم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. حالا نسبت به اصل ماده ۶۰ عرض میفرمایم خانمها و آقایانی که موافقتند خواهش میکنم قیام فرمائید (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۱ قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۶۱ - هر کس عمداً بنحوی از انحاء سدو تاسیسات آبیاری را تخریب یا بوسیله نیروی برق آبی و بستهای انتقال خطوط انتقال برق و قوی را تخریب یا منهدم نماید بدحس

میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۵ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۵- کلیه قوانین و مقرراتی که مغایر با این قانون باشد و همچنین قانون حفظ و حراست منابع آبهای زیر زمینی کشور از تاریخ تصویب این قانون نسخ میشود.

رئیس - در ماده ۶۵ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۶۵ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۶ قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

ماده ۶۶ - آئیننامه های مربوط به امور اجرائی با سایر مواد در صورت لزوم پیشنهاد وزارت آب و برق تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده ۶۶ نظری نیست؟ (اظهاری نشد)
ماده ۶۶ رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش میکنم قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده ۶۷ الحاقی آقای فرهاد پور پیشنهاد کرده اند که قرائت میشود.

(بشرح زیر خوانده شد)

مقام معظم ریاست مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می نماید ماده زیر بلاوجه ملی شدن آب اضافه شود:

ماده - وزیر و معاونان و مدیران کل وزارت آب و برق در تمام مملکت و رؤسا و مدیران عامل آب و برق منطبقه ای در شهرستانهای حوزه مأموریت خود حق شرکت و عضویت در شرکتهای خصوصی کشاورزی و آبیاری نخواهند داشت و همچنین نمیتوانند رؤسا و پروانه مصرف آب بمنظور امور کشاورزی و صنعتی استفاده نمایند.

فرهاد پور

رئیس - آقای فرهاد پور توضیحی در مورد پیشنهاد دارید بفرمائید.

فرهاد پور - بنده با کمال تأسف و تأثیری که از رد پیشنهاد قبلی دارم و با علم به نتیجه و رأیی که نسبت به این ماده داده

خواهد شد بنا بوظیفه نمایندگی دینی را که در مقابل شما مردم ایران دارم ادا میکنم (احسن) مادامی را که بنده پیشنهاد کردم اولاً بر اساس اصل تسلسل و توالی قوانین است که مجلس شورای ملی ایران قانون منع مداخله در معادن دولتی را تصویب کرد چرا؟ برای اینکه مورد سوء استفاده قرار نگیرد و برای اینکه وزراء و مسئولینی که واقعاً بجز منزه هستند طرف سوء ظن قرار نگیرند قانون منع مداخله تا آنجا رعایت شده است که یک وکیل دادگستری وقتی بنمایندگی مجلس شورای ملی میرسد از قبول و کلمت معنی است مأمورین دولت با مؤسسات دولتی حق معامله ندارند و در شرکتهای خصوصی و مطالعه کاری حق ندارند شریک باشند اینها همه در جهت حفظ مصالح و منافع جامعه است همیشه که آقای مهندس روحانی وزیر آب و برق نسبت به قانون را میگذرانیم برای اینکه همیشه حاکم باشد بر سر این مردم و در تمام قوانینی که گذشته است این اصل خوب رعایت شده قانون تشدید مجازات رانندگان در گذشته در دوره ۲۱ قانونگذاری نمایندگان محترم تصویب کردند که افسر شهربانی حق اینکه تا کسی داشته باشد ندارد جز چنین چیزی را تصویب کردند؟ بخاطر اینکه رعایت مصالح و اصل عدالت شده باشد در همین قانون مربوط به عرض سطح شهر که ملاحظه میفرمائید چه مسئولیتی برای مأمورین و ممیزین در نظر گرفته شده است در قانون مواد معدنی ملاحظه میفرمائید که مأمورین و مسئولین این امر جگه جرائم و محدودیتشان نسبت بسایر متخلفین فوق العاده شده است بنده فکر میکنم آنچه را که در اینجا پیشنهاد کرده میتوان یک ضابطه ای برای حسن اجرای قانون ملی شدن آب برای ایجاد اعتماد و اطمینان مطلق مردم نسبت بسنگ اجرا کنند است و برای اینکه مردم بدانند سرنوشت حق آنها بدست چه کسانی سپرده میشود که هیچگاه خودشان در این امر ذینفع نیستند چنین ماده ای را پیشنهاد کرده و خبر میکنم باز هم قضاوت خانمها و آقایان محترم عنقریب اکثریت روح قضاوت واقعی آنها را در مورد قانون ملی شدن آب و قانون انقلاب اداری ما نشان خواهد داد (احسن)

خواهد شد بنا بوظیفه نمایندگی دینی را که در مقابل شما مردم ایران دارم ادا میکنم (احسن) مادامی را که بنده پیشنهاد کردم اولاً بر اساس اصل تسلسل و توالی قوانین است که مجلس شورای ملی ایران قانون منع مداخله در معادن دولتی را تصویب کرد چرا؟ برای اینکه مورد سوء استفاده قرار نگیرد و برای اینکه وزراء و مسئولینی که واقعاً بجز منزه هستند طرف سوء ظن قرار نگیرند قانون منع مداخله تا آنجا رعایت شده است که یک وکیل دادگستری وقتی بنمایندگی مجلس شورای ملی میرسد از قبول و کلمت معنی است مأمورین دولت با مؤسسات دولتی حق معامله ندارند و در شرکتهای خصوصی و مطالعه کاری حق ندارند شریک باشند اینها همه در جهت حفظ مصالح و منافع جامعه است همیشه که آقای مهندس روحانی وزیر آب و برق نسبت به قانون را میگذرانیم برای اینکه همیشه حاکم باشد بر سر این مردم و در تمام قوانینی که گذشته است این اصل خوب رعایت شده قانون تشدید مجازات رانندگان در گذشته در دوره ۲۱ قانونگذاری نمایندگان محترم تصویب کردند که افسر شهربانی حق اینکه تا کسی داشته باشد ندارد جز چنین چیزی را تصویب کردند؟ بخاطر اینکه رعایت مصالح و اصل عدالت شده باشد در همین قانون مربوط به عرض سطح شهر که ملاحظه میفرمائید چه مسئولیتی برای مأمورین و ممیزین در نظر گرفته شده است در قانون مواد معدنی ملاحظه میفرمائید که مأمورین و مسئولین این امر جگه جرائم و محدودیتشان نسبت بسایر متخلفین فوق العاده شده است بنده فکر میکنم آنچه را که در اینجا پیشنهاد کرده میتوان یک ضابطه ای برای حسن اجرای قانون ملی شدن آب برای ایجاد اعتماد و اطمینان مطلق مردم نسبت بسنگ اجرا کنند است و برای اینکه مردم بدانند سرنوشت حق آنها بدست چه کسانی سپرده میشود که هیچگاه خودشان در این امر ذینفع نیستند چنین ماده ای را پیشنهاد کرده و خبر میکنم باز هم قضاوت خانمها و آقایان محترم عنقریب اکثریت روح قضاوت واقعی آنها را در مورد قانون ملی شدن آب و قانون انقلاب اداری ما نشان خواهد داد (احسن)

رئیس - آقای دکتر یزدان پناه بفرمائید.
دکتر یزدان پناه - مسلماً هر قانونیکه تصویب

بسیار جامع و کامل باشد برفع اجتماع است الذباید دعوت و کمال یقانون ایجاب میکند که تمام مواد و تبصره و تفسیرش مطالعه بشود و مبتنی بر اصولی باشد بوجه تصویب رسد که در افکار عامه قابل توجه باشد پیشنهاد جناب آقای روحانی که در حقیقت یک پیشنهاد آتی است و پیشنهادی توده است که در لایحه باشد که ما بتوانیم همه جوانب امر را پیش بینی بکنیم (دکتر بیبودی - این پیشنهاد قبلاً داده شده و طبع و تزیین شده است) بنده به سهیم خودم ندیدم فقط اشکال پیشنهاد این است که اگر یک وزیر فعال در امر کشاورزی فعالیتی در دوره ای معرف مفید آب داشته باشد یک چنین شخصی هرگز نمیتواند وزیر آب و برق باشد و با توجه بدانکه این پیشنهاد نظر مطلق یعنی هیچ مقامی بطوریکه ایشان در پیشنهاد جوشن ذکر کرده اند اعم از وزیر و معاون و مدیران کل و غیره که مذمت حساس اجرای ملی شدن آب را بعهده دارند اینها میتوانند به نحوی از انحاء در امر کشاورزی مداخله بکنند - در اگر ما بنیم این ضابطه کلی را بگذاریم هیچکدام از بسین کشاورزی که صلاحیت این قبیل امور را دارند نمیتوانند در امر کشاورزی فعالیتی داشته و پرواندهائی داشته باشند به دیگر حق ندارند این مشاغل را قبول کنند این است که بنده بنده اصل پیشنهاد پیشنهاد خوبی است و هیچکس به نسبت با اگر مطالعه نشود تالی فاسد پیدا میکند یعنی بجزیری را تصویب میکنیم که فردا صدها اشکال بعلت تصویب بوجود میاید اگر این امکان بوده است که این پیشنهاد تصویب شود و بدین نحوی تنظیم بشود که مشکلاتی در اجرا پیش نیاید بنده که نه همه با آن موافق بودم و تصور میکنم بنده این مشکل که هست موجب خواهد شد که یک عده از صاحب صلاحیت نتوانند به آن مقاماتی که لازم است در وزارت آب و آبیاری و آگدا شود به آن برسند.

رئیس - آقای مهندس روحانی بفرمائید.
مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - بنده قصد داشتم عرض کنم که راجع به مأمورین وزارت آب و برق گفته میشود مفسر عرض کنم خدمت آقایان ولی پیشنهاداتی که در مورد مأمورین وزارت آب و آبیاری و آگدا شده است مسلماً در موقع اجرا

اشکالاتی ایجاد میشود بنده بعنوان وزیر آب و برق عرض می کنم که در مملکت ملکی فعلاً ندارم آنچه که داشتم قبل از وزارت من و آگدا کردم بمؤسسات خرید و تا موقعی که وزیر باشم مسلماً نه در این معامله و نه در معاملاتی که مجاز است حتی مثلاً در خرید و فروش زمین در تهران که آزاد است در آنها شرکت نخواهم کرد و عقیده دارم کسانی که در امر سیاست مملکت داری هستند باید تفواشی بیشتر از آنچه که قوانین و مقررات تعیین میکنند داشته باشند و مسلماً اگر اینطور باشد مملکت بهتر اداره میشود (صحیح است) ولی نمیتوانم تصور کنم که بایک تبصره کار مملکت اداره شود پیشنهاد میکنم که آقایان بنشینند و فکر کنند و یک طرحی نه تنها شامل مسئله آب و برق خیلی چیزهای دیگر هم میشود در کنار این مطرح کرد تهیه کنند که ایجاد وسیله نکتند برای بدخواهان و مخالفین مملکت و برای این که سم پاشی نشود جلوی این کار گرفته شود بنده تردید ندارم که مأمورین مباشر خدمات عمومی وارد این مطالب نیستند ولی با یک تبصره تنها کارها انجام نمیشود کما اینکه در قوانینی گذشته که روی آنها مطالعه میکنم میبینید که یک خیابانی را خواسته اند در یک محلی در شهری دایر کنند معلوم شد که کارمند شهرداری صاحب یک خانه ای است خانه اش را خراب می کنند ولی طبق قانون منع مداخله نمیتواند پولش را بدهند (عبدالحمید طباطبائی - شما که با اصل موافقت این یک جزء آنرا قبول کنید) بنده معتقدم یک طرحی یا از طرف نمایندگان محترم یا دولت را مأمور بکنید که تهیه شود ولی بنده شخصاً عرض میکنم بخاطر اینکه خاطر نمایندگان محترم آسوده باشد بنده نه ملک زراعتی دارم و نه کار کشاورزی خواهم کرد و نه کارهایی که با آب و آبیاری مربوط باشد شخصاً انجام خواهم داد ولی لازم است این کار را مطالعه بفرمائید یا شما طرح پیشنهاد کنید یا اینکه دولت را مکلف کنید یا حزب چنین کاری را انجام خواهد داد و بهر حال چیزی که بمجلس تقدیم میشود یک تبصره ای چهار کلمه ای یا یک خطی نباشد برای این که با یک خط جلوی سوء استفاده را نمیشود گرفت و مشکلاتی برای مملکت و اقتصاد مملکت پیش نیاید.

رئیس - آقای بزشکیور بفرمائید.
بزشکیور - یکی از بهترین پیشنهاداتی که مطرح شد

نست بد این لایحه پیشنهاد جناب فرهادپور است که من متأسفم چرا در کمیسیون ها آن متوجه لازم صورت نگرفت این نکته که جناب آقای مهندس روحانی فرمودند که بابت ماده واحده و یک تبصره مسائل را نمیشود حل و فصل کرد بسیاری از موارد که اکثریت رأی دادند در واقع از مواد پیشنهادی آقایان نمایندگان بود حال من نمیدانم چرا این اشکال پیدا کرده است خاصه اینکه آقای فرهادپور توجه کردند که ضوابطی که برای قانون منع مداخله بوده است بسایند مورد توجه قرار گیرد. استدلال به این مورد مهم و اساسی باید ناظر باشد خاصه اینکه لایحه مربوط بوزارت آب و برق صرفاً از صورت یک لایحه فنی خارج شده و بسیاری از امور انتقاعی را در بر گرفته است و نمودهای آنها تشکیل شرکت های کشت و صنعت است شرکتهای دیگر که طبق مقررات مرتبط است با وزارت آب و برق و از مجلس محترم گذشته است این قبیل فعالیت های وسیع را بناچار در برخورد داشت این استدلال که جناب آقای دکتر یزدان پناه فرمودند که اگر یک چنین قانونی تصویب برسد بنا بر این کسانی که حائز صلاحیت هستند دیگر تصدی نخواهند کرد در این مورد وارد نیست البته هر گاه خواستند یک خدمات اجتماعی انجام دهند خواهند که بمقام معاونت یا وزارت برسند بهتر است که از آن کار

اختصاصی چشم ببوشند که اینک در همان قانون منع مداخله امروز یک وکیل دادگستری بموجب قوانین کنونی منع شده از اینکه قبول وکالت بکند و بدینی است وقتی که حاضر شد در کسوت نمایندگی مجلس شورای ملی قرار بگیرد دیگر باید بموجب قوانین کنونی رضایت بدهد که در واقع از این قسمت محروم باشد بنا بر این از نظر اینکه تصدی این موقعیتها و این بست هامستلزم این است که چه دستگاه اجرائی و چه مردم اعتماد و اطمینان خاص بمامورین و متصدیان این مقامات داشته باشند و از لحاظ بهبود و اجرای برنامه ها بطور قطع ضرورت دارد که هیچ نوع شائبه ای وجود نداشته باشد که کسی که در امری در یک پست و فعالیت هست چه مستقیم و چه غیر مستقیم ذینفع در اقدامات مربوط به آن باشد و من فکر میکنم که همه همکاران گرامی به این نکته عنایت دارند این پیشنهاد آقای فرهادپور یک پیشنهاد تکمیلی است در مسیر انقلاب واقعاً حاسکی از این است که اگر کسانی یک امور مهم اجتماعی را بعهده گرفتند

همینطور که جناب آقای مهندس روحانی فرمودند آب و برق در آن مقام از فضیلت و وسعه صدر برخوردار باشند که خوبتر از این امور مربوط بکار و کسب داخل نکنند و مطمئن گیر در این مورد کوشا باشیم که این قبیل بست های مهم و مفید مهم و مسائلی که با منافع عمومی دخالت دارد مورد توجه باشد که منافع شخصی و خصوصی بیخ نحوی از انحاء دخالت نکند آنوقت است که ما برای پیروزی انقلاب و پیوستن برای انجام یک انقلاب اداری بنحو اساسی اقدام کردیم آقای دکتر یزدان پناه با اصل این پیشنهاد موافقت فرمودند و چون بسیار حائز اهمیت است و بعد هم لایحه بحسب سنا خواهد رفت و احیاناً اگر یک بررسی محرز در جزئیات لازم باشد در این مرحله این بررسی صورت خواهد گرفت بد لحاظ اهمیت امر من عقیده دارم به این ماده را بدهید بعداگر قرار شد در جزئیات تغییری داده شود هر قطع در مجلس سنا و مراحل بعدی توجه خواهد شد من موافقت کامل گروه پارلمانی بان ایران نیست را با این ماده پیشنهادی اعلام می کنم.

رئیس - عده ای از آقایان در مورد این پیشنهاد صحبت خواسته اند ولی یک مخالف و یک موافق صحبت کرده اند پس از توضیحات آقای مهندس روحانی رأی گرفته میشود.

مهندس روحانی - بنده پیشنهاد می کنم که با تصویب این لایحه بفرمائید در سنا مطرح بشود یک مطالعه بیشتری کنیم شاید در آنجا چیزی در لایحه اضافه شود که منظور را بهتر بکند بنده عرض کردم اصل مطلب صحیح است ولی در این شرکتهای کشت و صنعت اصرار داریم که حتماً مدیران و کسی که آن شرکتهای را اداره می کنند کارگران و سرکارگران تکمیلین هاراد آن شرکتهای سیم بکنیم بعلم اینکه به آن سهام از محل حقوقشان بفرشیم برای اینکه در کار آنها بیشتری پیدا شود و کار روی روال بازرگانی برود بنده کمالات موافقم که وزارت آب و برق نباید در کار آب و آبیاری و نیرو و غیره باشد بنده اجازه می خواهم که این را در مجلس سنا در پیش مطالعه کنیم شاید یک چیزی اضافه کنیم که این نظر نامین بود و وزیر آب و برق از همه کارها محروم باشد ولی وقتی میگویی مدیران شاید امکان داشته باشد که عده ای از آنها را هاد این

بجز وظایفی که دار ند سیم کنیم و بر حال برای نمایندگان بجز این فرصت هست که طرح ۱۵ نفری بدهند و تصویب

رئیس - آقای فرهادپور متقاعد شدید؟
فرهادپور - خیر قانع نشدم رأی بگیرم بد.
رئیس - بد پیشنهاد آقای فرهادپور رأی گرفته میشود در این کمیته خانمها و آقایانی که موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد در کلیات آخر لایحه نظری

دکتر مهندس بهبودی - اگر اجازه بفرمائید نظر مختصری است که در کلیات آخر عرض برسانم.
رئیس - عده ای از آقایان تقاضای صحبت کرده اند و بفرمائید که جناب عالی صحبت بفرمائید باید رعایت نوبت شود در حالی که آقایان اظهار علاقه کرده اند که این لایحه مورد نگاه شود.

دکتر مهندس بهبودی - بنده فقط میخواهم نظر بکنم را اعلام کنم (نمایندگان - رأی - رأی).
رامبد - همکاران اکثریت آئین نامه را مطالعه کنند نظر رأی که صحیح نیست.

رئیس - کلیات آخر جزء بحث در لایحه است چون - فضای یک روز آنهم روزهای دوشنبه جلسه دارد بنده از نوبتی که نامه نویسی کرده بودند خواهش کردم که از صحبت در این آخر صرف نظر بفرمائید تا بتوانیم رأی نهائی را که با تصویب گرفته و پس از تصویب لایحه را امروز به سنا بفرستیم.
دکتر مهندس بهبودی - به احترام مقام ریاست که سزود را بنفصل شرح دادند از بیان مطالب صرف نظر میکنم.

خواجه نوری - اگر اجازه بفرمائید ما رأی بتمدید سنا خواهم داد تا آقایان بیاناتی که دارند بفرمایند.
رئیس - استثناء که نمیشود قائل شد چون آقایان دیگر نمایان تقاضای صحبت کرده بودند و خود ایشان هم بفرموده اند بنا بر این چون دیگر نظری در کلیات آخر لایحه نیست به این لایحه با ورقه اخذ رأی میشود.
رئیس - نمایندگان بترتیب زیر وسیله منشی آقای مهندس روحانی اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد.

- آقایان** : داود مؤید امینی - مهندس زنجانی - مهندس بهبودی - موقر - اهری - تهرانی - آموزگار - مرتضوی - کلاتری - دکتر امامی خوئی - دکتر وحیدنیا - مسعودی - دکتر رضوانی - جاماسی - مهندس ریاضی - صدی کیوان - ابوزر - مهندس یار محمدی - دکتر صاحبم - مهندس قادر پناه - باینده - دکتر کیان - دکتر اسدی - فخر طباطبائی - ریگی - مهندس عطائی - مهندس فروهر - بدر صالحیان - یوسفی - کمالوند - مهندس صائبی - دکتر یگانگی - دکتر صدر - ماهیار - شاخویی - تیمسار حکیمیان - بانو تربیت - ساگینیان - شیخ الاسلامی - امیر احمدی - صادقی - دکتر شریعت - مهندس کیا - دانشمند - دکتر بهبانی - رضوی - رامبد - مهندس اربابی - دکتر کلالی - عجم - دکتر یزدان پناه - فیاض فاضلی - دکتر طالع - دبیم - صائبی - دکتر عدل طباطبائی - ادیب سمعی - دکتر عاملی - بختیاری پور - قاضی زاده - دکتر محقق روحانی - پزشکپور - زرگرزاده - دکتر درودی - دکتر امین - دکتر فریور - دکتر صالحی - مهندس معتمدی - دکتر نجیمی - معانی - کریم بخش سعیدی - پور ساطع - مهندس ارفع - خواجه نوری - دکتر قهرمان - مصطفوی - پزشکی - مبارکی - اصولی - دکتر عظیمی - معظمی - مهاجرانی - محمودولی قراچوللو - جهانشاهی - دکتر بهبودی - موسوی ماکوئی - دکتر میر علاء - معیری - پدرامی - دکتر موثقی - دکتر ستوده - دکتر اسفندیاری - حقشناس - بیات - امام مردوخ - دکتر فر بود - فیهمی - دکتر بقائی یزدی - ملک زاده آملی - مهندس بریمانی - ملک افضلی - فضائلی - مهندس جلالی نوری - مهندس برومند - دکتر رفیعی - سلیمانی کلاشانی - مهندس زر آور - معزی - دکتر سبزواری - محدث زاده - شیخ بهائی - مهندس اردلان - موسوی - دکتر برومند - ستا - دکتر رهنوردی - دکتر وفاد - دکتر المونی - پور بابائی - فرندی - دکتر رفعت - مهندس ریاحی - تیمسار هما یونی - مجد - جوانشیر - مهندس فیروز عدل - صادق سمعی - مهندس اخوان - دکتر حبیب اللهی - مهندس کیا کجوری - دکتر حکمت - مهندس اسدی سمیع - صالحی انشاء - مهندس سیم الدینی - کورس - تیمسار وحدانیان - شهرستانی نامنی - پرفسور مخبر فرهمند - صدقیانی زاده - فروتن -

مهندس پروشانی - اسدی - دکتر بیت منصور - فرهادپور - دکتر
پرتو اعظم - دکتر خزائلی - ارستنجانی - حی - مهندس عتروت
بانوسعدی - بنیاد دکتر کفائی - مافی - دکتر ملکی - دکتر
دادفر - مریدی - مروتی - بانو دکتر دولشاهی - عباس میرزائی
بانو زاهدی - سرتیب پور - دکتر رشتی - دکتر ضیائی .

(آراء ماخوذه شماره شدو نتیجه بقرار زیر اعلام گردید)
آراء موافق ۱۶۴ رأی .

رئیس - لایحه با ۱۶۴ رأی موافق با اتفاق آراء تصویب
شد برای تصویب مجلس سنا فرستاده میشود. اینجا میخواستم
توجه نمایندگان محترم را جلب کنم در لایحه ملی شدن آب
در تمام موادی که وزارت اصلاحات ارضی نوشته شده با اجازه
خانمها و آقایان وزارت اصلاحات ارضی و تعاون روستائی
یعنی اسم صحیح وزارت خانه را مینویسیم (صحیح است) .

موافقین - آقایان :

داود مؤید امینی - مهندس زنجانی - مهندس
بهبودی - موقر - اهری - تهرانی - آموزگار - مرتضوی -
کلانتری - دکتر امامی خوئی - دکتر وحید نیا - مسعودی -
دکتر رضوانی - جاماسبی - مهندس ریاضی - صدری کیوان -
ابوزر - مهندس یار محمدی - دکتر صاحبقلم - مهندس
قادر پناه - پاینده - دکتر کیان - دکتر اسدی - فخر طباطبائی -
ریگی - مهندس عطائی - روحانی - پزشکیور - زرگرزاده -
دکتر درودی - دکتر امین - دکتر فریور - دکتر صالحی -
مهندس معتمدی - دکتر نجمی - هانی - کریم بخش سعیدی -
پورساحق - مهندس ارفع - خواجه نوری - دکتر قهرمان -
مصطفوی - پزشکی - مبارکی - اصولی - دکتر عظیمی -
معظمی - مهاجرانی - محمد ولی قراچورلو - جهانشاهی -
دکتر مهدوی - موسوی ماکوئی - دکتر میرغلاء - معیری -
پدرامی - دکتر موثقی - دکتر ستوده - دکتر اسفندیاری -
حقشناس - بیات - امام مردوخ - مهندس فروهر - بدر صالحیان -
یوسفی - کمالوند - مهندس صائبی - دکتر یگانگی - دکتر
صدر - ماهیار - شاخوئی - تیمسار حکیمیان - بانو تربیت -
ساکینیان - شیخ الاسلامی - امیر احمدی - صادقی - دکتر
شریعت - مهندس کیا - دانشمند - دکتر بهبانی - رضوی -
رامبد - مهندس اربابی - دکتر کلالی - عجم - دکتر بزدان بنام

قوام صدوری (معاون وزارت دارائی) - با اجازه
مجلس ریاست صورتی است از پرداخت یکدسازمانهای
درجی بدستگاهها بایستی در سال از طرف دولت حق السهم و
حاشیه و نظایر این وجود پرداخت و چون بموجب بصره
در سال جاری پرداخت این حق السهمها و حق شرکت
و که بد تصویب کمیسیون محترم بودجه برسد صورت آنها
نیز تصویب میشود و استدعا دارد اجازه فرمائید بکمیسیون
بودجه رسیدگی و تصویب ارجاع شود.

رئیس - بد کمیسیون بودجه ارجاع میشود .

۸ - قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -

ختم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرائت میشود .

(بشرح زیر خوانند شد)

دستور جلسه ۶۱

سه شنبه ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۲۷

۱ - گزارش شور اول موافقت نامه همکاری فنی و علمی
بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت جمهوری فرانسه . شماره
چاپ ۳۵۳ .

رئیس - البته آنچه که از دستور جلسه امروز باقی مانده
جزو دستور جلسه آینده خواهد بود . با اجازه خانمها و آقایان
جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت ۹ صبح روز
سه شنبه خواهد بود .

(در ساعت یک و پنج و نیم دقیقه بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **مهندس عبداللہ ریاضی**

فیاض فاضلی - دکتر طالع - دبیم - صائبی - دکتر
طباطبائی - ادیب سمیعی - دکتر عاملی - بختیاری -
قاضی زاده - دکتر محقق - دکتر فر بود - فیومی - دکتر
بقائی یزدی - ملت زاده آملی - مهندس بریمانی ملک نشینی
فغانلی - مهندس جلالی نوری - مهندس برومند دکتر ریوی
سلیمانی کاشانی - مهندس زرا آور - معزی - دکتر سزیزور
محدث زاده - شیخ بهائی - مهندس اردلان - موسوی -
دکتر برومند - روستا - دکتر رهنوردی - دکتر رفیعی
دکتر الموتی - پور بابائی - مرندی - دکتر رفیعی
مهندس ریاحی - تیمسار همایونی - مجد - جلالی -
مهندس فیروز عدل - صادق سمیعی - مهندس اخوان - دکتر
حبیب اللہی - مهندس کیا کجوری - دکتر حکمت - مهندس
اسدی سمیع - صالحی - انشاء - مهندس سہم الدینی - کزیری
دکتر مہدیس بہبودی - تیمسار وحدانیان - شہرستانی -
ناہنی - پرفسور مخیر فرہمند - صدیقیانی زاده - فروز -
مهندس پروشانی - اسدی - دکتر بیت منصور - فرهادپور -
دکتر پرتو اعظم - دکتر خزائلی - ارستنجانی - حی - مهندس
عتروت - بانوسعدی - بنیاد - دکتر کفائی - مافی - دکتر
ملکی - دکتر دادفر - مریدی - مروتی - بانو دکتر دولشاهی
عباس میرزائی - بانو زاهدی - سرتیب پور - دکتر ضیائی -
دکتر رشتی .

رئیس - آقای مهندس روحانی فرمائید

مهندس روحانی (وزیر آب و برق) - بنده بابت
خودم میدانم از نمایندگان محترم اکثریت که با صبر و حوصله
مارا راهنمایی و این لایحه را با این مواد بسیار مشکلر
تصویب رسانیدند تشکر کنم و باید عرض کنم یکی از مهمترین لایحه
است که در طول مدت انقلاب تصویب مجلس محترم رسید و تشکر
میکنم از اقلیت که وظیفه خودشان را خوب انجام دادند و از آنجا
شدید کردند امیدواریم از این انتقادات بفع لایحه استفاده
کنیم و بتوانیم این لایحه را بصورتی پیاده کنیم که رضی من
ایران و شاهنشاه عزیزمان را جلب کنیم (احسن - احسن)

۷ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای معان

وزارت دارائی

رئیس - آقای قوام صدوری فرمائید .